

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Zhodnocení finanční pozice Baťa, a.s. aplikací metod finanční analýzy
Evaluation of the Financial Position of Baťa, a.s. by Applying the Methods of
Financial Analysis

Student: Lucie Machalová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Karolina Lisztwanová, Ph.D.

Ostrava 2014

Zadání bakalářské práce

Student: **Lucie Machalová**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202R010 Finance**
Specializace: **00 Finance**
Téma: **Zhodnocení finanční pozice Baťa, a.s. aplikací metod finanční analýzy**
Evaluation of the Financial Position of Baťa, a.s. by Applying the
Methods of Financial Analysis

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Podstata a metody finanční analýzy
3. Charakteristika společnosti Baťa, a. s.
4. Aplikace vybraných metod finanční analýzy a zhodnocení výsledků
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku. Analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3. rozšíř. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.

KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 745 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

MAREK, Petr a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006, 624 s. ISBN 80-86119-37-8.

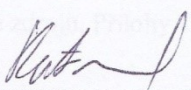
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

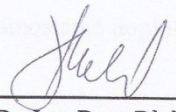
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karolina Lisztwanová**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Čestné prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně s využitím uvedených zdrojů. Přílohy 1, 2 a 3 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne: 9.5.2014

Podpis: Machalová

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Podstata a metody finanční analýzy	7
2.1	Podstata finanční analýzy.....	7
2.2	Postup při tvorbě finanční analýzy	7
2.3	Uživatelé výsledků finanční analýzy	8
2.4	Informační zdroje finanční analýzy	9
2.5	Vybrané metody finanční analýzy	10
2.5.1	Horizontální a vertikální analýza	11
2.5.2	Analýza poměrovými ukazateli	12
2.6	Pyramidový rozklad	22
2.7	Analýza odchylek	22
3	Charakteristika společnosti Baťa, a.s.	25
4	Aplikace vybraných metod finančních analýzy a zhodnocení výsledků	27
4.1	Horizontální a vertikální analýza.....	27
4.1.1	Horizontální analýza rozvahy	27
4.1.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	33
4.1.3	Vertikální analýza rozvahy	35
4.1.4	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	39
4.2	Analýza poměrovými ukazateli	41
4.2.1	Ukazatele rentability	41
4.2.2	Ukazatele aktivity	47
4.2.3	Ukazatele likvidity	52
4.2.4	Ukazatele zadluženosti	56
4.3	Srovnání vybraných poměrových ukazatelů	62
4.4	Pyramidový rozklad	65
4.4.1	Funkcionální metoda pyramidového rozkladu ROE	66

4.5	Zhodnocení zjištěných výsledků	69
5	Závěr	72
	Seznam použité literatury	74
	Seznam zkratek	76
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Finanční analýza se využívá pro komplexní posouzení finančního stavu podniku. Finanční manažeři musí být schopni zhodnotit vyhlídky daného podniku a také navrhnout případná opatření ke zlepšení finanční situace podniku, aby nedošlo k jeho zániku. Práci finančních analytiků lze provádět ve třech na sebe navazujících etapách, a to zjištění základních znaků finančního stavu, rozbor příčin zjištěné situace a identifikace hlavních činitelů nepříznivého vývoje. Výsledkem finanční analýzy jsou údaje o podniku odrážející jeho postavení a konkurenceschopnost. Jsou důležitým zdrojem pro externí i interní uživatele, kterými mohou být investoři, stát, management a věřitelé, jako jsou banky a obchodní partneři.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení finanční analýzy společnosti Baťa, a.s. za sledované roky 2008 až 2012 pomocí aplikace poměrových ukazatelů, vertikální a horizontální analýzy a také využití pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu.

Práce je rozdělena včetně úvodu a závěru do pěti kapitol. Ve druhé kapitole je rozebrána podstata a metody finanční analýzy, ve třetí kapitole je popsána charakteristika společnosti a poslední kapitola je zaměřena na aplikaci vybraných metod finanční analýzy a zhodnocení výsledků.

Ve druhé kapitole, která je zaměřena na teoretická východiska, je rozebrána podstata finanční analýzy, jednotlivé kroky finančních analytiků při zkoumání a seznámení s jednotlivými uživateli výsledků finanční analýzy. Dále je teoreticky popsána poměrová analýza, a to ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Také je popsán pyramidový rozklad a analýza odchylek, ve které jsou rozepsány výhody a nevýhody všech metod, ale pro praktickou část je využita pouze metoda funkcionální.

Ve třetí kapitole, která je již prakticko-aplikační částí, je Baťa, a.s. představena. V této charakteristice je uvedena historie společnosti již od vzniku společnosti v roce 1894 až po rok 2010. Dále je představen management a působení Baťa, a.s. ve světě.

Ve čtvrté kapitole je analyzována majetková a finanční struktura, dále vlastní a cizí kapitál podniku pomocí horizontální a vertikální analýzy. Podstatou horizontální analýzy je zaznamenávání změn v průběhu analyzovaných let, zatímco vertikální analýza je využita pro zjištění podílu jednotlivých složek na celku. Finanční situace podniku je hodnocena pomocí poměrové analýzy, kdy společnost je posuzována z hlediska rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Navíc je aplikován pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu a pro

zhodnocení vlivu je využita funkcionální metoda. V poslední podkapitole jsou zhodnoceny výsledky vybraných metod finanční analýzy, kde jsou shrnuty nejstěžejnější dílčí závěry z příslušných kapitol.

2 Podstata a metody finanční analýzy

Obsahem této kapitoly je podstata finanční analýzy, jak finanční analytici postupují při její tvorbě a seznámení s jednotlivými uživateli výsledků. Dále jsou rozebrány metody finanční analýzy, především analýza odchylek, poměrová analýza a pyramidový rozklad. V části poměrové analýzy jsou teoreticky řešeny ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

2.1 Podstata finanční analýzy

Finanční analýza je podstatou finančního řízení podniku a zhodnocuje podnik z hlediska finančního zdraví. Finančním zdravím se rozumí úroveň současné finanční situace podniku (Dluhošová, 2010). Finanční analýza tvoří základ pro strategická rozhodnutí ohledně ekonomické stability firmy a slouží také jako informační zdroj pro sestavování finančních plánů.

Jestliže se finanční situace podniku zhoršuje, tak se pomocí finanční analýzy zkoumá, jaké aktivity a jak hluboko ovlivňují vzniklý problém a také navrhuje zlepšení těchto slabých a problémových míst. Pro existenci podniku je zásadní, aby finanční analytici včas odhalili tato místa, než se vymknou kontrole a začnou působit závažné problémy, které by mohly vést až k jeho zániku.

Finanční analýza není podklad pouze pro budoucí finanční rozhodování, ale zahrnuje vývoj finančních ukazatelů a podniku již od minulosti. Proto manažeři mohou zjistit, jaké příčiny zhoršovaly či zlepšovaly situaci podniku a podle toho se jich mohou držet nebo tyto příčiny zlepšovat či úplně odstranit.

2.2 Postup při tvorbě finanční analýzy

Při zhodnocení finanční situace podniku je důležité zvolení vhodných metod finanční analýzy, které budou využity. Dále je potřeba důkladně charakterizovat základní aktivity a vstupní data. Poté následuje samostatné vyšetřování finanční situace podniku a odhalování faktorů, které tuto situace ovlivňují. Jestliže situaci podniku ovlivňují k horšímu, je důležité, aby byly stanoveny vhodné návrhy opatření pro zlepšení této situace.

Jak tvrdí Marek (2006), je možno rozdělit postup práce finančního analytika do pěti navazujících kroků, a to stanovení účelu finanční analýzy a provedení výběru vyšetřované osoby, příprava vstupních dat, základní vyšetření, specifické vyšetření, stanovení diagnózy a léčebného procesu.

Dle výše uvedeného průběhu lze odvodit, co by měla obsahovat správná zpráva finančního analytika. V první části by měla zahrnovat detailní popis finančního zdraví zkoumaného podniku, dále z konkrétní situace podniku usuzované silné a slabé stránky. Třetí a poslední část by měla obsahovat žádoucí opatření pro odstranění nedostatků.

2.3 Uživatelé výsledků finanční analýzy

Uživatelé výsledků finanční analýzy je možno rozdělit na externí a interní subjekty mající vztah k danému podniku. Mezi externí uživatele mohou patřit investoři, banky, stát, zákazníci, dodavatelé či jiní věřitelé. Mezi interní uživatele patří vedení podniku, manažeři, dále odboráři a zaměstnanci.

Manažeři potřebují zjištěné informace pro operativní a strategické finanční řízení. Finanční analýza jim umožňuje správné rozhodování, shromažďování dostatečných zdrojů financování nebo také zajišťování vhodné majetkové struktury. Jejich každodenní práce by měla být směřována k zvyšování tržního podílu podniku.

Banky vyžadují informace ohledně finančního zdraví podniku pro posouzení, zda si podnik může dovolit úvěr – zda bude schopen plnit své závazky včas a ve stanovené výši. Banky mohou rovněž na základě analýzy poskytovat záruky za úvěry.

Investoři využívají výsledky finanční analýzy ze dvou důvodů. Sledování takovýchto informací slouží k rozhodování o investování do daného podniku a také zjišťují, jak podnik nakládá s poskytnutými zdroji, tedy manažeři jsou kontrolováni vlastníky. Jejich zájem nemusí být totožný a může docházet také k rozporům zájmů vlastníků a manažerů.

Dodavatelé si na základě finanční situace podniku vybírají své budoucí obchodní partnery. Ve finančních výkazech sledují, zda jsou jejich potencionální partneři schopni hradit své závazky včas a zda mají zajištěn odbyt. Sledováním těchto skutečností si také vybírají odběratele své dodavatelé.

Konkurenty zajímají zejména ukazatele rentability, výše obchodní marže, obrátka pohledávek a též závazků či velikost ročních tržeb ať už z důvodu srovnání nebo přiblížení se výkonnějším podnikům.

Stát pomocí finanční analýzy podniku kontroluje především správné plnění daňových povinností. Avšak výsledky analýzy mohou být z pohledu státu využity i z jiných důvodů, kterými mohou být například rozhodování o poskytnutí státních dotací či záruk. Dále kontrola podniků, kterým byly uloženy veřejné zakázky nebo také získávání údajů pro statistické výzkumy.

Zaměstnanci věnují pozornost výsledkům finanční analýzy, protože je v jejich zájmu, aby podnik byl perspektivní, prosperující, finančně stabilní, a tím si zajistili jistotu zaměstnání a případně další výhody poskytované zaměstnavatelem.

Dále lze dle zdrojů, ze kterých finanční analýza vychází, rozdělit finanční analytiky do dvou skupin. Interní finanční analytici vycházejí z interních materiálů podniku a proti tomu existují externí finanční analytici, kteří vycházejí z veřejně dostupných informací.

2.4 Informační zdroje finanční analýzy

Základními informačními zdroji finanční analýzy jsou finanční výkazy, mezi které patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash-flow. Tyto účetní výkazy poskytují informace o veškerých skutečnostech, které se v podniku uskutečnily za dané období. Manažeri podniku mohou pro finanční analýzu dále využívat podnikové plány, cenové a nákladové kalkulace, podnikovou statistiku, informace o vývoji makroekonomické situace a vývoji v oboru podnikání a také burzovní zpravodajství.

Rozvaha

Rozvaha se skládá z aktiv a pasiv. Aktiva poskytují informace o majetkové struktuře podniku. Podstatné rozdělení majetkové struktury je na dlouhodobý a krátkodobý majetek. Dlouhodobý majetek v podniku působí delší dobu než 1 rok a postupně se opotřebovává. Tato složka celkových aktiv se dále člení na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. Naproti tomu krátkodobý majetek v podniku působí dobu kratší než 1 rok a spotřebovává se. Lze jej rozčlenit na zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Pasiva poskytují informace o finanční struktuře podniku. Nejzákladnějším rozdělením finanční struktury je na vlastní kapitál a cizí kapitál. Vlastní kapitál představuje vlastní jmění podniku, který je tvořen především z peněžních a nepeněžních vkladů. Vlastní kapitál lze rozčlenit na základní kapitál společnosti, fondy ze zisku a výsledek hospodaření minulých let a běžného účetního období. Cizí kapitál představuje tu část kapitálu, kterou si podnik musel vypůjčit například na pořízení strojů potřebných k provozu činnosti. Lze jej dále rozdělovat na rezervy, krátkodobé a dlouhodobé závazky, dohadné účty pasivní a bankovní úvěry a výpomoci.

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty slouží ke zjišťování výsledku hospodaření, tedy zahrnuje a porovnává náklady a výnosy běžného období. Náklady se rozumí spotřeba výrobních zdrojů a je s nimi spojen úbytek majetku podniku. Lze je rozložit na náklady spojené s prodejem zboží,

výkonovou spotřebu, ostatní provozní a finanční náklady. Výnosy představují peněžní ohodnocení vyplývající z titulu prodeje zboží a služeb. Lze je rozčlenit na tržby z prodeje zboží, výkony, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, ostatní provozní a finanční výnosy. Hospodářský výsledek se rozděluje na provozní, finanční a mimořádný výsledek hospodaření. Dále lze z výkazu zisku a ztráty vyčíst obchodní marži, daň z příjmu za běžnou činnost a daň z mimořádné činnosti.

Výkaz cash flow

Výkaz Cash flow poskytuje přehled o stavu peněžních prostředků neboli peněžních tocích, kdy jsou porovnávány příjmy a výdaje podniku. Z hlediska investorů jde o zvažování budoucích, potencionálních výnosů, které může investor získat. Výkaz o peněžních tocích je zpracováván ze tří základních činností:

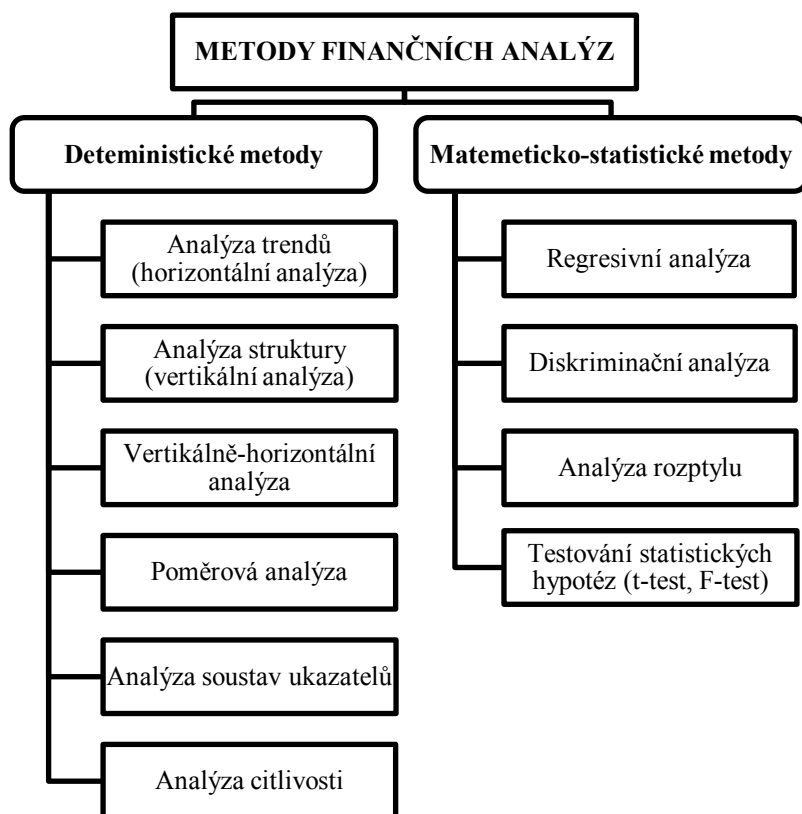
1. Cash flow z provozní činnosti,
2. Cash flow z investiční činnosti,
3. Cash flow z finanční činnosti.

Příloha poskytuje doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Základním kritériem je spolehlivost, neutralita a srozumitelnost vedení účetních záznamů. Poskytuje dodatečné informace o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech, výnosech a hospodářském výsledku. Příloha je tvořena obecnými informacemi o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování.

2.5 Vybrané metody finanční analýzy

V následující části bakalářské práce je rozebrána problematika metod finanční analýzy. Jedním z nejzákladnějších členění metod finanční analýzy je členění na deterministické a matematicko-statistické metody. Deterministické metody využívají menšího počtu období a jsou využívány převážně pro analýzu souhrnného vývoje, analýzu struktury a analýzu odchylek. Dále matematicko-statistické, které na rozdíl od deterministických metod používají větší počet období a jsou využívány k posouzení determinantů a faktorů vývoje a k určení kauzálních závislostí a vazeb (Dluhošová, 2010). Na Obr. 2.1 je popsáno detailnější členění deterministických a matematicko-statistických metod.

Obr. 2.1 Členění metod finanční analýzy

Zdroj: Dluhošová, 2010

2.5.1 Horizontální a vertikální analýza

V této části je popsána horizontální analýza neboli analýza trendů a vertikální analýza neboli analýza struktury.

Horizontální analýza (analýza trendů)

Pomocí horizontální analýzy lze sledovat pohyb jednotlivých složek majetku a zdrojů financování a průběh změn těchto položek. Pro detailnější analýzu trendů musí být známo, o kolik jednotek a procent se změnila příslušná položka v čase. Při horizontální analýze je nutno brát v úvahu změny ekonomických podmínek prostředí (např. změny daňové soustavy a změny cen vstupů).

Analýza trendů se provádí dle následujících vztahů:

$$\Delta X_t = X_t - X_{t-1}, \quad (2.1)$$

$$\frac{\Delta X_t}{X_{t-1}} = \frac{X_t - X_{t-1}}{X_{t-1}}, \quad (2.2)$$

kde ΔX_t je absolutní změna, X_t je hodnota ukazatele v běžném roce, t je běžný rok, $t-1$ je předcházející rok, $\Delta X_t / X_{t-1}$ je relativní změna.

Ze vztahu pro výpočet absolutní odchylky lze zjistit, o kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase. A ze vztahu pro zjištění relativní změny je možno vyjádřit, o kolik procent se daná položka změnila v čase.

Vertikální analýza (analýza struktury)

Pomocí vertikální analýzy lze určit podíl dílčích částí majetku a kapitálu na celku. Jestliže se pro analýzu použije více časových období je možno identifikovat změny ve struktuře majetku nebo kapitálu. Tato analýza neslouží pouze k analýze změn v podniku, ale lze ji využít také ke srovnání s konkurujícími podniky nebo s celým odvětvím.

Analýza struktury se provádí dle následujícího vztahu:

$$\text{podíl na celku} = \frac{X_t}{\sum X_t}, \quad (2.3)$$

kde $\sum X_t$ je velikost absolutního ukazatele, X_t je hodnota dílčího ukazatele.

2.5.2 Analýza poměrovými ukazateli

Dluhošová (2010) tvrdí, že se poměrová analýza skládá ze soustavy poměrových ukazatelů, které slouží jako metodické nástroje analýzy finančního stavu podniku. Značnou výhodou této metody je její rychlé zjištění, avšak výsledný obraz o finanční situaci podniku je pouze začátkem analýzy a je nutné hlubší prozkoumání. Jednoznačnou nevýhodou analýzy poměrovými ukazateli je možnost nesprávného vysvětlení výsledků, proto je nutno dbát na správné vyhodnocování.

Pomocí poměrových ukazatelů je možno analyzovat časový vývoj finančního zdraví podniku, porovnávání s vzájemně podobnými podniky či s oborem. Dále umožňují popisovat stavy i možná rizika a predikovat budoucí vývoj. Do kategorie poměrových ukazatelů se zařazují ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti a ukazatele tržní hodnoty.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability souvisí s dlouhodobým a hlavním cílem podniku, tedy maximalizací tržní hodnoty a popisují schopnost podniku dosahovat co nejvyšších výnosů. Obecně lze definovat rentabilitu jako poměr zisku a vloženého kapitálu, přičemž by se všechny stupně rentability měly zvyšovat. Ukazatele rentability mají tři základní stupně a to rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita dlouhodobých zdrojů. Dále lze

zjišťovat rentabilitu tržeb a rentabilitu nákladů. Při analýze rentability finanční analytici čerpají z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Rentabilita aktiv

Tento ukazatel poměří zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, z jakého zdroje jsou pořízeny. Rentabilitu aktiv je vhodné využít pro podnikové srovnání s rozdílným podílem dluhu či odlišným zdaněním. Vztah, který je použit pro výpočet rentability aktiv, je vhodný v případě, jestliže se mění daň ze zisku. Je žádoucí, aby tento ukazatel v čase rostl.

Základní vztah pro zjištění rentability aktiv je následující:

$$ROA = \frac{EBIT}{A}, \quad (2.4)$$

kde ROA je rentabilita aktiv, $EBIT$ je zisk před zdaněním a nákladovými úroky, A jsou aktiva.

Rentabilita vlastního kapitálu

Tento ukazatel je důležitý především pro akcionáře, investory a společníky – tedy vlastníky. Pomocí rentability vlastního kapitálu lze zjistit, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu, tedy vyjadřuje výnosnost vlastních zdrojů financování. Rentabilitu vlastního kapitálu je možno využít ke srovnání s konkurenty ze stejného odvětví. Je žádoucí, aby tento ukazatel měl rostoucí tendenci.

Rentabilita vlastního kapitálu se vypočítá pomocí následujícího vztahu:

$$ROE = \frac{EAT}{VK}, \quad (2.5)$$

kde ROE je rentabilita vlastního kapitálu, EAT je čistý zisk, VK je vlastní kapitál.

Obecně by mělo platit pravidlo, že hodnoty rentability vlastního kapitálu by měly být vyšší než hodnoty rentability aktiv.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Rentabilita dlouhodobých zdrojů vyjadřuje efektivnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, z jakého zdroje je pořízen. Tento ukazatel je často využíván k mezipodnikovému porovnávání. Žádoucí je, aby měl rostoucí tendenci.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů se vypočítá pomocí následujícího vztahu:

$$ROCE = \frac{EBIT}{VK + DD}, \quad (2.6)$$

kde $ROCE$ je rentabilita investovaného kapitálu, $EBIT$ je zisk před zdaněním a úroky, VK je vlastní kapitál, DD je dlouhodobý cizí kapitál.

Rentabilita tržeb

Pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, kolik korun zisku připadá na jednu korunu tržeb, tedy jaká je skutečná marže společnosti. Rentabilita tržeb se používá pro srovnání v čase a srovnání podniků v odvětví.

Pro výpočet rentability tržeb se využívá následujícího vztahu:

$$ROS = \frac{EAT}{T}, \quad (2.7)$$

kde ROS je rentabilita tržeb, EAT je čistý zisk, T jsou tržby.

Dluhošová (2010) tvrdí, že při porovnání ukazatele rentability tržeb u více firem, je vhodnější vyloučit vliv úrokového zatížení cizího kapitálu jednotlivých firem. Vztah pro rentabilitu tržeb využívající zisk před zdaněním a roky je následující:

$$ROS = \frac{EBIT}{T}, \quad (2.8)$$

kde ROS je rentabilita tržeb, $EBIT$ je zisk před zdaněním a úroky, T jsou tržby.

Rentabilita nákladů

Rentabilita nákladů vyjadřuje, kolik haléřů zisku je vytvořeno vynaložením jedné koruny nákladů. Čím vyšší je tento ukazatel, tím více zbývá zisku k dispozici společnosti, tudíž je žádoucí, aby hodnoty tohoto ukazatele v čase rostly. Pro různá srovnání lze místo celkových nákladů použít jednotlivé náklady.

Rentabilita nákladů se vypočítá pomocí následujícího vztahu:

$$RN = \frac{EAT}{CN}, \quad (2.9)$$

kde RN je rentabilita nákladů, EAT je čistý zisk, CN jsou celkové náklady.

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou využívány především pro hodnocení efektivního hospodaření s podnikovými aktivy, u čehož musí být brán zřetel na optimální množství aktiv. Jestliže podnik hospodář s přebytkem množství aktiv, tak mu vznikají nadbytečné náklady, a tím se redukuje zisk. Naopak jestliže podnik disponuje výrazně nižším množstvím kapacit než je zapotřebí, poté se připravuje o potencionální příležitosti, a tím také o výnosy a zisk. Obvykle se uvádí dvě významné kategorie ukazatelů aktivity, a to rychlost obrátu a doba obrátu aktiv.

Dobu obratu lze vyjádřit jako průměrný počet dní, kdy jsou aktiva vázána v podniku do doby jejich spotřeby, neboli za kolik dní se přemění aktiva na tržby. Do této podkategorie lze zařadit dobu obratu zásob, dobu obratu pohledávek a závazků.

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadřuje, za jak dlouho v průměru dojde k přeměně zásob na tržby. U tohoto ukazatele je žádoucí, aby v čase klesal, tím je vyjádřeno efektivní řízení zásob. Je nutno brát v potaz trend rostoucích tržeb, což znamená, že čím více má společnost tržeb, tím více nakupuje zásoby a naopak. Dále je potřeba zohlednit to, zda se podnik zaměřuje na výrobu dle sezónnosti. Jestliže bude podnik vyrábět zimní produkty, před a na začátku sezóny bude mít větší množství zásob než mimo sezónu, což zvyšuje jeho hodnotu.

Dobu obratu zásob lze vyjádřit dle následujícího vztahu:

$$DOZ = \frac{Z \cdot 360}{T}, \quad (2.10)$$

kde DOZ je doba obratu zásob, Z jsou zásoby, T jsou tržby.

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek vyjadřuje, za jak dlouho jsou schopni odběratelé uhradit své závazky ve stanovené hodnotě. Tento ukazatel je důležitý pro řízení peněžních toků. Je žádoucí, aby odběratelé platili v krátké době a zároveň, aby se tato doba zkracovala.

Ukazatel doby obratu pohledávek lze zjistit pomocí následujícího vztahu:

$$DOP = \frac{P \cdot 360}{T}, \quad (2.11)$$

kde DOP je doba obratu pohledávek, P jsou pohledávky, T jsou tržby.

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vyjadřuje, za jakou dobu je podnik schopen uhradit své závazky vůči dodavatelům. Obdobně jako předchozí ukazatel je důležitý pro plán peněžních toků. Podnik by měl využívat co nejdelší dobu splácení svých závazků a efektivně disponovat s těmito peněžními prostředky. Zároveň by však neměl poškodit svou platební spolehlivost, proto je podstatné udržovat optimální dobu splácení.

Tento ukazatel lze stanovit dle následujícího vztahu:

$$DOZAV = \frac{ZAV \cdot 360}{T}, \quad (2.12)$$

kde $DOZAV$ je doba obratu závazků, ZAV jsou závazky, T jsou tržby.

Obrat aktiv

Další podkategorií je rychlost obratu aktiv. Obrat aktiv vyjadřuje, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Kislingerová (2007) tvrdí, že když se opomine odvětví, ve kterém podnik pracuje, lze říci, že ukazatel by měl být minimálně na úrovni hodnoty 1.

Základní vztah pro výpočet ukazatele obratu aktiv je následující:

$$OA = \frac{T}{A}, \quad (2.13)$$

kde OA je obrat aktiv, T jsou tržby, A jsou aktiva.

Obrat dlouhodobého majetku

Obdobně lze také analyzovat obrat zásob a obrat dlouhodobého majetku. Obrat dlouhodobého majetku vyjadřuje, kolikrát za rok se dlouhodobý majetek podniku přemění na tržby. Jestliže se hodnota ukazatele snižuje, tak se zvyšují náklady na dlouhodobý majetek.

Ukazatel obratu dlouhodobého majetku je možno vyjádřit dle následujícího vztahu:

$$ODM = \frac{T}{DM}, \quad (2.14)$$

kde ODM je obrátka dlouhodobého majetku, T jsou tržby, DM je dlouhodobý majetek.

Obrat zásob

Obrat zásob vyjadřuje, kolikrát v průběhu roku jsou zásoby prodány a opět naskladněny. V souvislosti s tímto ukazatelem je nutno poznamenat, že jestliže má podnik k dispozici interní údaje, je efektivnější zjišťovat hodnoty tohoto ukazatele za jednotlivé složky zásob, a tím brát ohled na jejich likvidnost.

Obrat zásob lze vypočítat dle následujícího vztahu:

$$OZ = \frac{T}{Z}, \quad (2.15)$$

kde OZ je obrátka zásob, T jsou tržby, Z jsou zásoby.

Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity vyjadřují schopnost podniku hradit své závazky. Ovlivňuje je tedy schopnost přeměny aktiv na peněžní prostředky, a jak rychle podniku uhradí odběratelé závazky, které pro daný podnik znamenají pohledávky. Dále jak rychle podnik uhradí své závazky, zda je schopen prodat své zásoby či zda mají prodejné výrobky.

U ukazatelů likvidity je nutno rozeznávat dva pojmy, a to likvidnost a solventnost. Likvidnost označuje schopnost přeměny majetku na hotovostní prostředky. Nejlikvidnější složkou aktiv je krátkodobý majetek a nejméně likvidní je dlouhodobý majetek. Z krátkodobého majetku je nejlikvidnější krátkodobý finanční majetek, dále krátkodobé pohledávky a nejméně zásoby. Solventnost označuje schopnost podniku splatit své závazky ve stanovené výši, ve stanovený čas a na stanoveném místě.

Existují problémy s ovlivňováním hodnoty krátkodobého majetku a dostupností peněžních prostředků. Hodnoty krátkodobého majetku lze snadno zmanipulovat například oddálením plateb, čímž se zvýší jejich hodnota. Dále je nutno vzít v potaz dostupnost podniku k peněžním prostředkům. Podnik s přístupem ke kontokorentu má možnost vyšší peněžní zásoby než podnik, který k němu přístup nemá, proto podnik s přístupem ke kontokorentu vykazuje nižší hodnoty ukazatelů.

Ukazatele likvidity je možno rozdělit na běžnou, pohotovou a hotovostní likviditu. Pro jednotlivé druhy likvidity lze stanovit průměrné hodnoty, které však není snadné nalézt.

Běžná likvidita

Ukazatel běžné likvidity znázorňuje, kolikrát je podnik schopen uspokojit své závazky v daném okamžiku, kdyby proměnil krátkodobý majetek na hotovost. Pro ukazatel běžné likvidity je žádoucí jeho stabilní hodnota. Kislingerová (2007) tvrdí, že dle průměrné strategie se má tento ukazatel pohybovat v rozmezí 1,6 - 2,5, podle konzervativní strategie má být vyšší než 2,5 a podle agresivní nižší než 1,6, ale ne nižší než 1. Je tedy pouze na managementu podniku, jakou strategii zvolí a zda preferuje spíše vysoký výnos, nebo nízké riziko.

Hodnotu běžné likvidity lze vypočítat pomocí následujícího vztahu:

$$BL = \frac{KM}{KZ} , \quad (2.16)$$

kde BL je běžná likvidita, KM je krátkodobý majetek, KZ jsou krátkodobé závazky.

Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity odstraňuje nedostatky, které obsahuje ukazatel běžné likvidity. Z krátkodobého majetku jsou vyřazeny nejméně likvidní položky, a to zásoby. Mezi zásoby patří suroviny, materiály, polotovary, nedokončená výroba a hotové výrobky. Nachází se v ní tedy peněžní prostředky, krátkodobé pohledávky a krátkodobé cenné papíry. Pro ukazatel pohotové likvidity je žádoucí, aby jeho hodnota v čase rostla.

Vyšší hodnoty ukazatele vypovídají o tom, že v podniku je vázán především likvidní krátkodobý majetek, a to jsou krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. S touto situací se lze setkat u obchodních firem nebo u firem zaměřených na sezónní prodej, kde není žádoucí, aby se v podniku shromažďovaly nepotřebné, a tím pádem i těžko prodejné zásoby. Naopak nižší hodnoty poukazují na to, že jde o podnik, který je zaměřen na výrobu a potřebuje mít dostatek zásob. Kislingerová (2007) tvrdí, že pro ukazatel pohotové likvidity je stanoven průměrný bod v rozmezí od 0,7 do 1,0, u konzervativní strategie 1,1 - 1,5 a opačným pólem jsou hodnoty v intervalu 0,4 - 0,7, tj. vysoce agresivní strategie. Avšak tyto hodnoty se odvíjejí od typu činnosti podniku, odvětví či strategie podniku.

Ukazatel pohotové likvidity lze vyjádřit pomocí následujícího vztahu:

$$PL = \frac{KM - Z}{KZ}, \quad (2.17)$$

kde PL je pohotová likvidita, KM je krátkodobý majetek, Z jsou zásoby, KZ jsou krátkodobé závazky.

Hotovostní likvidita

Ukazatel hotovostní likvidity bere v úvahu pouze hotovostní peněžní prostředky, kde patří peníze na účtu a v pokladně, ale také krátkodobé cenné papíry a šeky. Tento ukazatel je v čase poměrně nestabilní, ale jeho žádoucí hodnota by měla v čase růst. Pro ukazatel hotovostní likvidity je doporučena průměrná ideální hodnota 0,2 (Dluhošová, 2010).

Ukazatel hotovostní likvidity se zjistí dle následujícího vztahu:

$$HL = \frac{PP}{KZ}, \quad (2.18)$$

kde HL je hotovostní likvidita, PP jsou peněžní prostředky, KZ jsou krátkodobé závazky.

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je ta část krátkodobého majetku, která se během roku přemění v pohotové peněžní prostředky a po splacení krátkodobých závazků ji může společnost využít pro uskutečnění podnikových záměrů. Je to tedy část krátkodobého majetku, která je financována dlouhodobými zdroji (Dluhošová, 2010).

Z pohledu čistého pracovního kapitálu lze zhodnotit financování jako překapitalizování nebo podkapitalizování podniku. Překapitalizování společnosti značí, že krátkodobý majetek převažuje nad krátkodobým kapitálem a dlouhodobý kapitál převažuje nad dlouhodobým majetkem a jsou tedy krátkodobá aktiva finančně kryta dlouhodobým

kapitálem. Naopak podkapitalizování představuje situaci, kdy část dlouhodobého majetku společnosti je financována krátkodobým kapitálem.

Čistý pracovní kapitál jako poměrový ukazatel likvidity

Dluhošová (2010) tvrdí, že čistý pracovní kapitál charakterizuje platební schopnost podniku, tedy přebytek krátkodobého majetku nad krátkodobými pasivy a hodnota tohoto poměrového ukazatele by se měla pohybovat od 30 % do 50 %, důležitější je však jeho stabilita. Jestliže hodnota čistého pracovního kapitálu roste, značí to finanční a investiční aktivity podniku. Čistý pracovní kapitál lze zjistit dle následujícího vztahu:

$$\check{CPK} = \frac{KM - KZ}{KM}, \quad (2.19)$$

kde \check{CPK} je čistý pracovní kapitál, KM je krátkodobý majetek a KZ jsou krátkodobé závazky.

Ukazatele zadluženosti

Pomocí ukazatelů zadluženosti lze hodnotit vztah podnikových aktiv a zdrojů jejich krytí. Měří rozsah používání dluhů k financování aktivit podniku a to znamená, že analyzuje riziko finanční nestability. V reálné ekonomice neexistuje situace, kdy by byla hodnota ukazatele zadluženosti rovna 0, tedy veškeré aktivity podniku by byly financovány z vlastních zdrojů. Naopak není možné dosáhnout hodnoty ukazatele rovna 100, tedy veškeré aktivity podniku by byly financovány z cizích zdrojů. Je nepřípustné, aby podnik financoval své aktivity pouze z cizích zdrojů, protože zákon vyžaduje minimální hodnoty základního kapitálu u obchodních společností, družstev, bank a neziskových organizací.

Z hlediska zadluženosti je důležité určení vhodného vztahu vlastního a cizího kapitálu, tedy poměru mezi jednotlivými druhy kapitálu. Pro věřitele je vhodné, aby podnik vykazoval nižší hodnoty ukazatelů. Čím více si podnik půjčuje, tím je vyšší riziko neplnění závazků a proto vyžadují věřitelé vyšší úrokovou sazbu. Pro akcionáře je rovněž důležité, aby hodnota ukazatele byla nižší, protože čím je hodnota ukazatel nižší, tím jsou méně rizikové akcie.

Mezi ukazatele sloužící k analýze zadluženosti patří celková zadluženost podniku, dlouhodobá a krátkodobá zadluženost, kvóta vlastního kapitálu, úrokové krytí a zatížení a finanční páka.

Celková zadluženost

Celková zadluženost neboli věřitelské riziko analyzuje, kolik procent z celkových aktiv zaujímá cizí kapitál. Obecně platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím je riziko věřitelů vyšší. Je žádoucí, aby ukazatel celkové zadluženosti v čase klesal.

Ukazatel celkové zadluženosti lze zjistit dle následujícího vztahu:

$$CZ = \frac{CK}{A}, \quad (2.20)$$

kde CZ je celková zadluženost, CK je cizí kapitál, A jsou aktiva.

Celkovou zadluženost lze rozčlenit na dlouhodobou a krátkodobou zadluženost. U dlouhodobé zadluženosti se poměřuje dlouhodobý cizí kapitál s celkovými aktivy. U tohoto ukazatele je žádoucí, aby v čase klesal. U krátkodobé zadluženosti je poměřován krátkodobý cizí kapitál s celkovými aktivy. U tohoto ukazatele je rovněž žádoucí, aby v čase klesal.

Kvóta vlastního kapitálu

Kvóta vlastního kapitálu se využívá pouze jako doplňkový ukazatel, který porovnává vlastní kapitál a celková aktiva. Tento ukazatel by měl s celkovou zadlužeností být roven 1.

$$KVK = \frac{VK}{A}, \quad (2.21)$$

kde KVK je kvóta vlastního kapitálu, VK je vlastní kapitál, A jsou aktiva.

Úrokové zatížení

Ukazatel úrokového zatížení vypovídá o tom, jakou část odčerpají úroky ze zisku před úroky a zdaněním. Znamená to, že čím je hodnota ukazatele nižší, tím lépe a je žádoucí, aby tento ukazatel v čase klesal.

Ukazatel úrokového zatížení lze zjistit pomocí následujícího vztahu:

$$\acute{U}Z = \frac{N\acute{U}}{EBIT}, \quad (2.22)$$

kde $\acute{U}Z$ je úrokové zatížení, $N\acute{U}$ jsou nákladové úroky, $EBIT$ je zisk před úroky a zdaněním.

Úrokové krytí

Pomocí ukazatele úrokového krytí lze zjistit, kolikrát je možno ze zisku před úroky a zdanění vyplatit úrokové závazky. Znamená to, že čím je hodnota ukazatele vyšší, tím lépe a zároveň je žádoucí, aby tento ukazatel v čase rostl.

Ukazatel úrokového krytí se vypočítá pomocí následujícího vztahu:

$$\acute{U}K = \frac{EBIT}{N\acute{U}}, \quad (2.23)$$

kde $\acute{U}K$ je ukazatel úrokového krytí, $EBIT$ je zisk před úroky a zdaněním, $N\acute{U}$ jsou nákladové úroky.

Finanční páka

Finanční páka je založena na předpokladu, že vlastní kapitál je dražší než cizí kapitál. Z toho vyplývá, že čím větší je v podniku podíl cizího kapitálu, tím vyšší je hodnota finanční páky, a tím také roste ukazatel rentability vlastního kapitálu, ale pouze do jisté míry. Působení samotné finanční páky na ROE není možné určit, proto je využíván tzv. ziskový účinek finanční páky.

Ziskový účinek finanční páky stanovuje hranici, kdy zadlužení společnosti působí na rentabilitu vlastního kapitálu pozitivně. Znamená to tedy, že jistá míra zadlužení je v podniku žádoucí a působí pozitivně, v tom ale začíná působit i riziko z pohledu věřitelů. Čím více je podnik zadlužený, tím věřitelé podstupují vyšší riziko, a tím požadují vyšší výnos. Jestliže jsou hodnoty ziskového účinku finanční páky větší než 1, má zvyšování podílu cizího kapitálu pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu. Jestliže jsou hodnoty nižší než 1, má zvyšování podílu cizího kapitálu negativní vliv na ROE.

Ziskový účinek finanční páky je zjišťován pomocí následujícího vztahu:

$$ZÚFP = \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{A}{VK}, \quad (2.24)$$

kde $ZÚFP$ je ziskový účinek finanční páky, $EBT/EBIT$ je úroková redukce zisku, A/VK je finanční páka.

Zlaté pravidlo financování

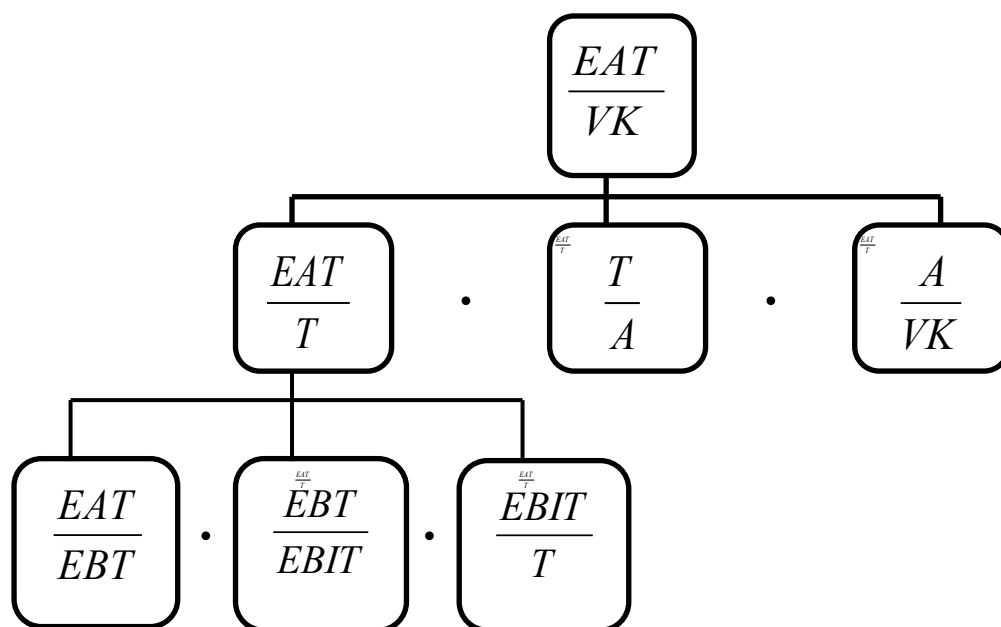
Společnost, která dodržuje zlaté pravidlo financování, kryje dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji a krátkodobý majetek krátkodobými zdroji. Důvodem, proč dodržovat toto pravidlo je to, že krátkodobý kapitál je společnosti poskytován krátkodobě a je poměrně drahý, zatímco dlouhodobý kapitál má firma k dispozici po dobu delší než jeden rok. V souvislosti s tímto pravidlem mohou vzniknout dvě situace. První z nich je to, že dlouhodobá aktiva jsou z části kryta krátkodobými zdroji, což je pro společnost neracionální kvůli ceně krátkodobého kapitálu. Druhá situace vzniká, jestliže jsou krátkodobá aktiva financována dlouhodobým kapitálem a společnost musí využít své úspory z dlouhodobých zdrojů, což však představuje čistý pracovní kapitál. Zlaté pravidlo financování je pouze doporučením, které by měla daná společnost respektovat a zajistit tím finanční stabilitu.

2.6 Pyramidový rozklad

Pyramidový rozklad ukazatelů rentability slouží ke zjištění základních faktorů, které na ně působí. Ukazatele rentability jsou označovány jako vrcholové ukazatelé, které jsou postupně rozkládány na dílčí. Pomocí těchto dílčích ukazatelů jsou zaznamenávány příčiny, proč je například daný ukazatel v čase kolísavý. Dále lze z těchto dílčích částí odhalovat například příčiny negativního vývoje.

Těmito pyramidovými rozklady se zabývá Du Pontova analýza. Nejvýznamnějšími rozklady jsou rozklady ukazatelů rentability vlastního kapitálu. Pomocí Obr. 2.2 je znázorněn pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu.

Obr. 2.2 Schéma rozkladu ROE

Zdroj: Vlastní zpracování

2.7 Analýza odchylek

Jedním z typických finančních analytických úkolů je zjišťovat a provádět rozborů odchylek syntetických ukazatelů a hledat a vyčíslit faktory, které k odchylkám nejvíce přispívají, jak tvrdí Dluhošová (2010, s. 33). Podstatou analýzy odchylek je rozklad vrcholového ukazatele na dílčí a identifikování jejich působení na analyzovaný ukazatel. Lze tedy stanovit odchylku zkoumaného ukazatele jako součet odchylek dílčích vlivů.

Vztah pro vyčíslení analýzy odchylek je následující:

$$\Delta y = \sum_i \Delta x_{ai}, \quad (2.25)$$

kde Δy je změna vlivu vrcholového ukazatele, $\sum \Delta x_{ai}$ je vliv dílčího ukazatele na analyzovaný ukazatel, přičemž ai je dílčí ukazatel a x je vrcholový ukazatel.

Odchylku analyzovaného ukazatele lze stanovit jako absolutní nebo relativní změnu. Tyto změny lze vyjádřit následujícím způsobem:

$$\Delta x_a = x_1 - x_0, \quad (2.26)$$

$$\Delta x_r = \frac{x_1 - x_0}{x_0}, \quad (2.27)$$

kde Δx_a je absolutní změna, Δx je relativní změna, x_0 je hodnota ukazatele v základním roce a x_1 je hodnota ukazatele v roce následujícím.

V soustavě existují dvě základní vazby – aditivní a multiplikativní vazba. Dále se vyskytuje exponenciální vazba, která se využívá méně často. Pomocí aditivní vazby lze vyjádřit sumu změn jako součet změn za jednotlivé roky a dle multiplikativního vztahu je možno vyjádřit sumu změn jako součin změn za jednotlivé roky.

Metody kvantifikace

Metody kvantifikace lze rozdělit na čtyři hlavní techniky, a to metodu postupných změn, metodu rozkladu se zbytkem, logaritmickou metodu a funkcionální metodu rozkladu.

Při vyčíslení vlivu se u prvních dvou metod vychází z toho, že při změně jednoho z ukazatelů jsou hodnoty ostatních ukazatelů neměnné. U třetí a čtvrté metody je reflektována současná změna (kombinovaná změna) všech ukazatelů při vysvětlení jednotlivých vlivů, jak tvrdí Dluhošová (2010, s. 34).

U metody postupných změn je nevýhodou její podstata, a to že technika závisí na sledu ukazatelů a sleduje se pouze změna jednoho z nich, což je v praxi nevyhovující, protože všechny změny probíhají současně. Naopak výhodou je, že je na zpracování jednoduchá, ale nemusí být přesná. Metoda rozkladu se zbytkem není efektivní díky vzniku zbytku, který nelze jednoznačně popsat a spojit s určitým ukazatelem. Je přípustná pouze tehdy, když se vyskytuje malý zbytek. Mezi výhody této metody patří její jednoznačný a jediný rozklad a nezáleží na pořadí ukazatelů. Podstatou metody logaritmické je změna všech analyzovaných ukazatelů a zároveň se nevyskytují problémy se sledem ukazatelů ani se zbytkem. U této techniky je nutné, aby byly indexy kladné. U poslední, funkcionální metody se pracuje

s diskrétními výnosy, rovněž neexistuje problém se zbytkem, s pořadím ukazatelů a je také odstraněna otázka kladných indexů ukazatelů.

Dále bude popsána funkcionální metoda, která bude analyzována v praktické části této práce. Funkcionální metodu lze stanovit dle následujících vztahů:

$$\begin{aligned}\Delta x_{a1} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a1} \cdot \left(1 + \frac{1}{2} \cdot R_{a2} + \frac{1}{2} \cdot R_{a3} + \frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3}\right) \cdot \Delta X_1 \\ \Delta x_{a2} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a2} \cdot \left(1 + \frac{1}{2} \cdot R_{a1} + \frac{1}{2} \cdot R_{a3} + \frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a3}\right) \cdot \Delta X_2 \\ \Delta x_{a3} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a3} \cdot \left(1 + \frac{1}{2} \cdot R_{a1} + \frac{1}{2} \cdot R_{a2} + \frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a2}\right) \cdot \Delta X_3\end{aligned}\tag{2.28}$$

kde Δx_{ai} je změna vrcholového ukazatele, R_x je podíl absolutní změny vrcholového ukazatele v daném roce k hodnotě zkoumaného ukazatele v předcházejícím roce, R_{aj} je podíl absolutní změny daného dílčího ukazatele v daném roce k hodnotě dílčího ukazatele předcházejícího roku, Δa_i je absolutní změna dílčího ukazatele oproti předcházejícímu roku.

3 Charakteristika společnosti Baťa, a.s.

V této části bakalářské práce je společnosti Baťa, a.s. představena. Popsána je historie společnosti, management a působení Baťa, a.s. ve světě.

Historie společnosti

Společnost vznikla v roce 1894 v Československu ve městě Zlín. Za zrozením stojí již v té době velice uznávaná rodina Baťových a společnost byla známá pod názvem A. & T. Baťa, který vycházel ze začátečních písmen tří zakládajících sourozenců, a to Antonín, Anna a Tomáš Baťovi. Později však společnost vedl pouze Tomáš Baťa. Rok 1905 byl pro společnost velmi významný, jelikož díky rozvoji a flexibilitě vyráběla 2 200 párů bot. Tuto proměnu lze přičítat jedinečnému přístupu k zákazníkům a okamžitému reagování na jejich potřeby. Od tohoto roku se Baťa řídí mottem „Náš zákazník, náš pán“. V roce 1909 rozšířila společnost svou působnost i do zahraničí, a to především do Německa, na Balkán a na Střední východ. Z údajů roku 1917 bylo zjištěno, že prodejnost v tomto roce vzrostla na dva milióny párů za rok. A v tomto roce také začal Tomáš Baťa budovat základní školy, nemocnice a obytné domy. Poté v roce 1925 byla založena škola podporující praktickou výuku a po ukončení školy se většinou ze studentů stávali manažeři společnosti. Od té doby prosperita a oblíbenost značky Baťa neustále rostla a v roce 1927 se prodejnost bot zvyšovala o 75 % na 15 miliónů párů za rok. V roce 1945 byly znárodněny všechny prodejní divize na východě Evropy a budování prosperující značky muselo začít od začátku. Od 60. let 20. století byla oficiální centrála společnosti přesunuta do Toronta a je tomu tak dodnes. Další významný krok byl proveden v roce 1999, kdy bylo změněno myšlení společnosti, tedy ústup od výroby a soustředění na design, marketing, distribuci a na rozvoj nových technologií ve výrobě bot. Poté v roce 2010 byl založen institut The Bata Children's Program, jehož cílem je podpora rodin v nouzi, zdravotnictví, vzdělání a pomoc postiženým přírodními katastrofami a také rozvoj podnikání. Dnes tato organizace působí v devatenácti zemích světa a předpokládá se její další rozmach do dalších.

Baťa v České republice a ve světě

Jediným výrobním závodem Bati, a.s. v České republice je Dolní Němčí, kde se vyrobí zhruba 300 tis. párů bot ročně. Přibližně 35 % produkce je vyváženo do Anglie, Francie, Itálie, Německa a Španělska a zbylých 65 % je určen pro české spotřebitele.

Další pobočky společnosti po světě jsou například v Austrálii, Bolívii, Číně, Ekvádoru, Indii, Holandsku, Mexiku, Polsku, Slovensku a v dalších šedesáti zemích. Celkem

má společnost 700 obchodů v Evropě a dalších pět tisíc ve světě, přičemž v České republice mají osmdesát tři prodejen.

Management společnosti

Statutárním orgánem je představenstvo, jehož předsedou je Bengt Gunnarsson z Francie. Mezi další členy patří Eugenio Olabe, Ing. Tomáš Novotný, Martin Procházka a Ing. Jaroslav Odstrčil. Za společnost jednají dva členové představenstva nebo dva prokuristé. Společnost je zastupována prokuristou Vojtěchem Kořenem. Dalším orgánem je dozorčí rada, jejímž předsedou je Ing. Petr Sáha a jejími dalšími členy jsou Martin Ševčík a Thomas Archer Bata. Jediným akcionářem společnosti je International Footwear Investment z Amsterdamu, přičemž společnost vydává 817 257 ks akcií na jméno v hodnotě 1 000 Kč. Základní kapitál společnosti je tak 817 257 000 Kč a byl v plném rozsahu splacen.

4 Aplikace vybraných metod finančních analýzy a zhodnocení výsledků

V této části jsou prakticky využity informace o horizontální a vertikální analýze, analýze poměrovými ukazateli a analýze odchylek. V rámci analýzy poměrovými ukazateli je společnost hodnocena z hlediska rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti, dále je proveden pyramidový rozklad a analýza odchylek pomocí funkcionální metody.

4.1 Horizontální a vertikální analýza

Pro sestavení horizontální a vertikální analýzy jsou využity účetní výkazy, které jsou uvedeny v Příloze 1 až Příloze 3. Tyto účetní výkazy jsou v plném rozsahu od roku 2008 do 2012 vyňaty z výročních zpráv společnosti Baťa, a.s.

Horizontální analýza je rozdělena na horizontální analýzu rozvahy a horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty. Obdobně je rozčleněna vertikální analýza, tedy na vertikální analýzu rozvahy a vertikální analýzu výkazu zisku a ztráty.

Pro horizontální a vertikální analýzu je využita Příloha 4 až Příloha 15, kde v Příloze 4 až Příloze 9 je zpracována horizontální analýza a v Příloze 10 až Příloze 15 vertikální analýza.

Pro vyjádření horizontální analýzy jsou využity absolutní a relativní odchylky. Absolutní odchylky jsou zjištěny ze vztahu (2.1) a relativní odchylky dle vztahu (2.2). Pro vyjádření vertikální analýzy je využit vztah (2.3).

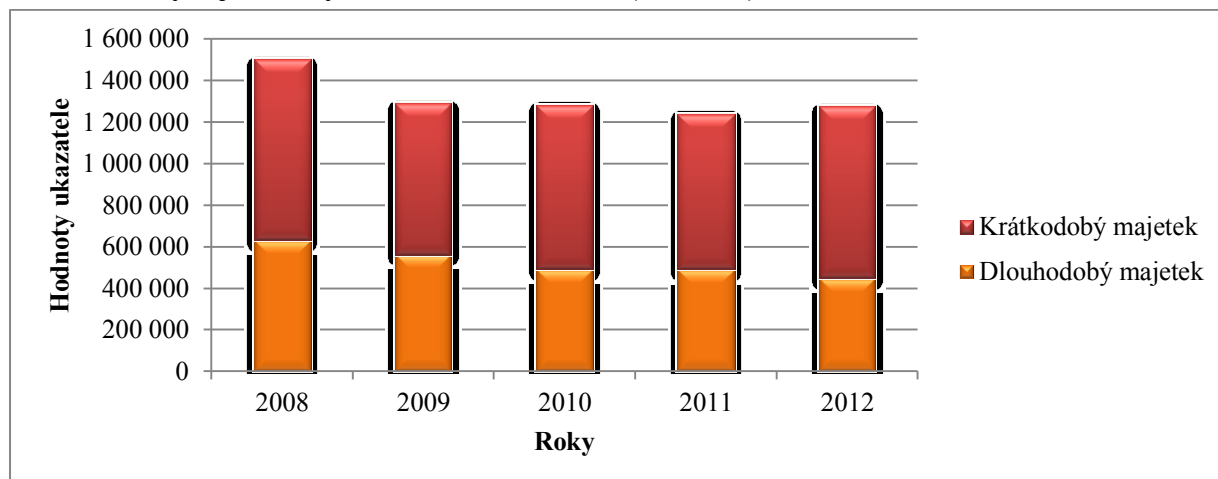
4.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza rozvahy je rozdělena na dvě části, a to horizontální analýzu aktiv a pasiv. Pro tuto část jsou využity údaje z Přílohy 4 a Přílohy 7.

Horizontální analýza aktiv

Pro podrobnější analýzu je tato část rozčleněna na horizontální analýzu dlouhodobého a krátkodobého majetku. K horizontální analýze aktiv je využita Příloha 4 a Příloha 5.

V Grafu 4.1 je uveden vývoj celkových aktiv společnosti od roku 2008 do 2012, přičemž jsou celková aktiva rozdělena na podíl krátkodobého a dlouhodobého majetku.

Graf 4.1 Vývoj celkových aktiv 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.1 je možno vidět, že hodnota aktiv od roku 2008 se do roku 2012 snížila o 230 779 tis. Kč (15,24 %). Po detailnějším zkoumání největší změna nastala v roce 2009, kdy aktiva podniku poklesla o 211 695 tis. Kč (13,98 %). Změna celkových aktiv v roce 2010 se opět vyvíjela záporně. V tomto roce poklesla celková aktiva o 9 703 tis. Kč (0,74 %), což bylo zaznamenáno jako nejnižší pokles za sledované období. I v roce 2011 se hodnota aktiv podniku dále snižovala, a to o 43 592 tis. Kč (3,37 %). V roce 2012 byla zaznamenána kladná změna, oproti předešlému roku se zvýšila celková aktiva o 34 211 tis. Kč (2,74 %), což bylo zapříčiněno zvýšením krátkodobého majetku. Dlouhodobý majetek vzrostl po všechny analyzované roky, zatímco u krátkodobého majetku byly zjištěny výkyvy.

V Tab. 4.1 je uvedena horizontální analýza dlouhodobého majetku od roku 2008 do 2012. Podrobnější členění dlouhodobého majetku a jeho analýza je uvedena v Příloze 4.

Tab. 4.1 Horizontální analýza dlouhodobého majetku 2008 - 2012 (v tis. Kč)

		2009	2010	2011	2012
DLOUHODOBÝ MAJETEK	Δabs.	-70 148	-69 769	-3 146	-39 521
	Δrel.	-11,08 %	-12,39 %	-0,64 %	-8,06 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	Δabs.	-1 175	-685	1 564	-91
	Δrel.	-40,02 %	-38,90 %	145,35 %	-3,45 %
Dlouhodobý hmotný majetek	Δabs.	-68 973	-69 084	-4 710	-39 430
	Δrel.	-10,94 %	-2,31 %	-0,96 %	-8,09 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tab. 4.1 lze vyčíst, že v analyzovaných pěti letech dlouhodobý majetek každý rok klesal. V roce 2009 bylo zjištěno největší snížení dlouhodobého majetku o 70 148 tis. Kč (11,08 %), které se stalo díky poklesu dlouhodobého hmotného majetku. Ze složky dlouhodobého hmotného majetku se nejvýrazněji snížily stavby, dále nedokončený dlouhodobý hmotný majetek a také samostatné movité věci a soubory movitých věcí.

Dlouhodobý nehmotný majetek klesl o 1 175 tis. Kč (40,02 %), přičemž tento pokles nejvíce ovlivnily softwary a ocenitelná práva.

Vývoj v roce 2010 byl obdobný jako v roce 2009. V tomto roce se dlouhodobý majetek snížil o 69 769 tis. Kč (12,39 %). Opět klesaly obě složky dlouhodobého majetku. Dlouhodobý hmotný majetek poklesl o 69 084 tis. Kč (12,31 %), což bylo zapříčiněno snížením staveb o 41 222 tis. Kč (8,77 %) a samostatných movitých věcí a souboru movitých věcí o 26 984 tis. Kč (35,45 %). Pokles dlouhodobého nehmotného majetku o 685 tis. Kč (38,90 %) byl způsoben snížením hodnoty softwaru o 449 tis. Kč (48,12 %) a ocenitelných práv o 222 tis. Kč (27,27 %).

V roce 2011 se dlouhodobý majetek snížil nejméně, a to o 3 146 tis. Kč (0,64 %). Pouze v tomto roce byl zaznamenán růst dlouhodobého nehmotného majetku o 1 564 tis. Kč (145,35 %), který byl způsoben přírůstem nedokončeného dlouhodobého nehmotného majetku a softwaru. Snížení dlouhodobého hmotného majetku o 4 710 tis. Kč (0,96 %) bylo zapříčiněno poklesem staveb. Naopak nejvyšší nárůst byl zaznamenán v položce samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí.

Přestože byl v roce 2012 zjištěn nárůst celkových aktiv, i nadále se snižoval dlouhodobý majetek, a to o 39 521 tis. Kč (8,06 %). Toto snížení zapříčinil dlouhodobý hmotný majetek, jehož hodnota poklesla o 39 430 tis. Kč (8,09 %). Úbytek dlouhodobého hmotného majetku způsobily především stavby a samostatné movité věci a soubory movitých věcí. V tomto roce byl zaznamenán nejnižší pokles dlouhodobého nehmotného majetku o 91 tis. Kč (3,45 %). Snížení tohoto majetku doprovázelo snížení nedokončeného dlouhodobého nehmotného majetku, ale tento úbytek byl zmírněn zvýšením hodnoty softwaru a jiného dlouhodobého nehmotného majetku. Avšak tento nárůst nebyl tak výrazný, aby se dlouhodobý nehmotný majetek zvyšoval.

V průběhu zkoumaných let bylo zjištěno z výkazů společnosti Baťa, a.s., že hodnotu dlouhodobého majetku navyšovalo převážně technické zhodnocení staveb, obnova interiérů, doplnění a výměna světelných panelů. A úbytek dlouhodobého majetku představoval prodej budov v Jihlavě a Strakonících, vyřazení opotřebovaných interiérů a zastaralých strojů.

V Tab. 4.2 je zpracována horizontální analýza krátkodobého majetku od roku 2008 do 2012. Podrobnější členění krátkodobého majetku a jeho analýza je uvedena v Příloze 5.

Tab. 4.2 Horizontální analýza krátkodobého majetku 2008 - 2012 (v tis. Kč)

		2009	2010	2011	2012
KRÁTKODOBÝ MAJETEK	Δabs.	-140 090	60 158	-38 114	74 691
	Δrel.	-16,12 %	8,25 %	-4,83 %	9,94 %
Zásoby	Δabs.	-128 677	-82 268	52 721	-26 674
	Δrel.	-21,13 %	-17,12 %	13,24 %	-5,92 %
Dlouhodobé pohledávky	Δabs.	-2 358	-1 366	-1 640	826
	Δrel.	-9,93 %	-6,39 %	-8,20%	4,50 %
Krátkodobé pohledávky	Δabs.	30 860	-101 029	-37 507	1 765
	Δrel.	17,55 %	-48,88 %	-35,50 %	2,59 %
Krátkodobý finanční majetek	Δabs.	-39 915	244 821	-51 688	98 774
	Δrel.	-65,84 %	1 181,97 %	-19,47 %	46,19 %

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 se krátkodobý majetek snížil o 140 090 tis. Kč (16,12 %), což bylo ovlivněno poklesem zásob o 128 677 tis. Kč (21,13 %), především poklesem zboží o 118 803 tis. Kč (20,84 %). Úbytek krátkodobého finančního majetku o 39 915 tis. Kč (65,84 %) byl způsoben snížením peněz na účtech v bankách. Hodnota dlouhodobých pohledávek poklesla o 2 358 tis. Kč (9,93 %) díky uhrazení pohledávek z obchodních vztahů. Jedinou rostoucí složkou krátkodobého majetku byly krátkodobé pohledávky, jejichž hodnota se zvýšila o 30 860 tis. Kč (17,55 %). Tento nárůst způsobily pohledávky z obchodních vztahů, které vzrostly o 41 225 tis. Kč (31,79 %).

V roce 2010 se hodnota krátkodobého majetku zvýšila o 60 158 tis. Kč (8,25 %), přesto jedinou rostoucí složkou byl krátkodobý finanční majetek. Nárůst krátkodobého finančního majetku o 244 821 tis. Kč (1 181,97 %) způsobily peníze na účtech v bankách. U ostatních položek bylo zjištěno snížení, přičemž největší pokles u krátkodobých pohledávek (101 029 tis. Kč) a nejmenší u dlouhodobých pohledávek (1 366 tis. Kč).

Krátkodobý majetek se v roce 2011 snížil o 38 114 tis. Kč (4,83 %), tento vývoj ovlivnilo snížení krátkodobých i dlouhodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Jedinou složkou, u které bylo zaznamenáno zvýšení, byly zásoby, jejichž hodnota vzrostla o 52 721 tis. Kč (13,24 %). Ze zásob bylo zjištěno nejvýraznější navýšení u zboží a materiálu na skladě.

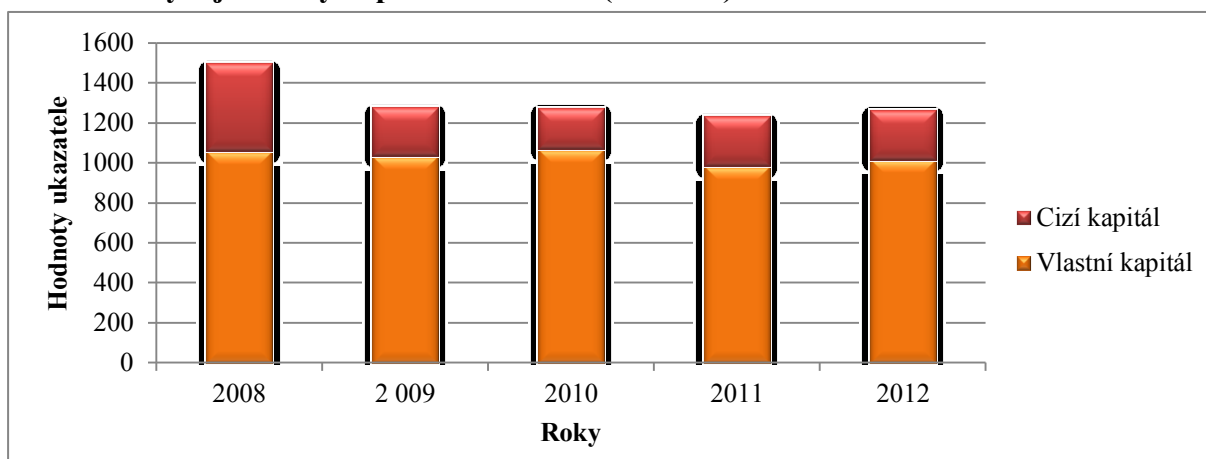
V roce 2012 se hodnota krátkodobého majetku zvýšila o 74 691 tis. Kč (9,94 %). V tomto roce jedinou klesající složkou byly zásoby, jejichž hodnota se snížila o 26 674 tis. Kč (5,92 %). Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v položce krátkodobého finančního majetku a nejmenší zvýšení bylo zjištěno u dlouhodobých pohledávek. Vzrůst krátkodobého finančního majetku opět zapříčinily peníze na účtech v bankách.

Horizontální analýza pasiv

Pro podrobnější analýzu pasiv je tato část rozdělena na horizontální analýzu vlastního a cizího kapitálu. K horizontální analýze pasiv jsou využita data z Přílohy 6 a Přílohy 7.

V Grafu 4.2 je uveden vývoj celkových pasiv od roku 2008 do roku 2012, přičemž jsou celková pasiva rozčleněna na podíl vlastního a cizího kapitálu.

Graf 4.2 Vývoj celkových pasiv 2008-2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.2 lze vyčíst, že v roce 2009 byl zjištěn nejvýznamnější pokles pasiv přesně o 211 695 tis. Kč (13,98 %), který byl zapříčiněn snížením podílu cizího kapitálu. V roce 2010 se snížila pasiva o 9 703 tis. Kč (0,74 %), přičemž byl zaznamenán růst vlastního kapitálu a snížení cizího kapitálu. V roce 2011 se pasiva snížila o 43 592 tis. Kč (3,37 %), kdy bylo zjištěno snížení vlastního kapitálu a růst cizího kapitálu. V roce 2012 se celková pasiva zvýšila o 34 211 tis. Kč (2,74 %), což bylo zapříčiněno zvýšením obou složek pasiv.

V Tab. 4.3 je uvedena horizontální analýza vlastního kapitálu od roku 2008 do 2012. Podrobnější dělení vlastního kapitálu a jeho analýza je uvedena v Příloze 6.

Tab. 4.3 Horizontální analýza vlastního kapitálu 2008 - 2012 (v tis. Kč)

VLASTNÍ KAPITÁL		2009	2010	2011	2012
		Δ abs.	Δ abs.	Δ abs.	Δ abs.
Základní kapitál	Δ abs.	-21 320	32 544	-84 857	30 575
	Δ rel.	-2,02 %	3,14 %	-7,94 %	3,11 %
Kapitálové fondy	Δ abs.	0	0	0	0
	Δ rel.	0 %	0 %	0 %	0 %
Rezervní fondy	Δ abs.	-4 892	-1 366	-687	-5 867
	Δ rel.	-25,19 %	-9,40 %	-5,22 %	-47,03 %
HV minulých let	Δ abs.	85	0	1 696	293
	Δ rel.	0,35 %	0 %	6,88 %	1,11 %
HV běžného období	Δ abs.	1 568	-16 429	-57 786	5 537
	Δ rel.	0,80 %	-8,36 %	-32,09 %	4,53 %
	Δ abs.	-18 081	50 339	-28 080	30 612
	Δ rel.	-1 094,49 %	306,40 %	-82,81 %	525,08 %

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 se vlastní kapitál snížil o 21 320 tis. Kč (2,02 %), což způsobil pokles kapitálových fondů o 4 892 tis. Kč (25,19 %). Dále se na vývoji výrazně podílel vznik ztráty ve výši 16 429 tis. Kč, která byla zapříčiněna snížením provozních výkonů a tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu.

V roce 2010 bylo zaznamenáno největší zvýšení vlastního kapitálu o 32 544 tis. Kč (3,14 %). Tento vývoj byl ovlivněn růstem výsledku hospodaření běžného účetního období o 50 339 tis. Kč (306,4 %), což nastalo díky snížení nákladů vynaložených na prodané zboží a výkonové spotřeby. Dále byl v tomto roce zaznamenán pokles kapitálových fondů o 1 366 tis. Kč (9,40 %) a výsledku hospodaření minulých let o 16 429 tis. Kč (8,36 %). Jako v jediném roce se rezervní fond nezměnil.

V roce 2011 bylo zjištěno nejvýraznější snížení vlastního kapitálu o 84 857 tis. Kč (7,94 %). Pokles hospodářského výsledku běžného období o 28 080 tis. Kč (82,81 %) byl zapříčiněn snížením tržeb za prodej zboží a zároveň zvýšením výkonové spotřeby – nákladů vynaložených na služby a spotřeby materiálu a energie. Dále bylo zaznamenáno snížení hospodářského výsledku minulých let o 57 786 tis. Kč (32,09 %).

V posledním analyzovaném roce se hodnota vlastních zdrojů zvýšila o 30 575 tis. Kč (3,11 %). Nárůst vlastního kapitálu byl vyvolán výsledkem hospodaření běžného účetního období. A nárůst výsledku hospodaření byl způsoben zvýšením tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb a tržeb z dlouhodobého majetku a materiálu. Dále se také zvýšil hospodářský výsledek minulých let a rezervní fond.

V Tab. 4.4 je uvedena horizontální analýza cizího kapitálu od roku 2008 do 2012. Podrobnější členění cizího kapitálu a jeho analýza je uvedena v Příloze 7.

Tab. 4.4 Horizontální analýza cizího kapitálu 2008 - 2012 (v tis. Kč)

		2009	2010	2011	2012
CIZÍ KAPITÁL	Δabs.	-199 618	-34 438	43 245	1 116
	Δrel.	-45,15 %	-14,20 %	20,78 %	0,44 %
Rezervy	Δabs.	680	1 626	-114	-1 797
	Δrel.	26,26 %	49,74 %	-2,33 %	-37,59 %
Krátkodobé závazky	Δabs.	-98 098	30 059	43 359	2 913
	Δrel.	-36,17 %	17,36 %	21,34 %	1,18 %
Bankovní úvěry a výpomoci	Δabs.	-102 200	-66 123	0	0
	Δrel.	-60,72 %	-100,00 %	0 %	0 %

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 se cizí kapitál snížil o 199 618 tis. Kč (45,15 %), což bylo ovlivněno hlavně částečným splacením krátkodobých bankovních úvěrů a úplným splacením dlouhodobých bankovních úvěrů. Krátkodobé bankovní úvěry poklesly o 93 955 tis. Kč (58,69 %). Díky poklesu krátkodobých závazků z obchodních vztahů, závazků

k zaměstnancům, přijatých záloh a nevyfakturovaných dodávek se také snížily krátkodobé závazky celkem o 98 098 tis. Kč (36,17 %).

V roce 2010 byl zjištěn pokles cizího kapitálu o 34 438 tis. Kč (14,20 %), který byl zapříčiněn úplným splacením krátkodobých bankovních úvěrů. Zvýšení závazků z obchodních vztahů, nevyfakturovaných dodávek i daňových závazků vůči státu vyvolalo nárůst krátkodobých závazků celkem o 30 059 tis. Kč (17,36 %).

V dalším roce byl zaznamenán přírůstek krátkodobých závazků o 43 359 tis. Kč (21,34 %), který byl způsoben zvýšením hodnoty cizího kapitálu o 43 245 tis. Kč (20,78 %). Vzhledem k tomu, že v roce 2009 byly plně splaceny dlouhodobé bankovní úvěry a v roce 2010 krátkodobé bankovní úvěry, tak v tomto roce podnik již neměl žádné bankovní úvěry a výpomoci. A v dalších letech si společnost peníze nevypůjčila.

V roce 2012 se hodnota cizího kapitálu zvýšila o 1 116 tis. Kč (0,44 %). Stav z roku 2011 byl navýšen opět hlavně díky krátkodobým závazkům, jejichž hodnota vzrostla o 2 913 tis. Kč (1,18 %). Rezervy v tomto roce klesaly o 1 797 tis. Kč (37,59 %).

4.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Pro detailnější zkoumání odchylek výkazu zisku a ztráty je tato část rozdělena na horizontální analýzu výnosů a horizontální analýzu nákladů. Pro horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty jsou využity údaje z Přílohy 8 a Přílohy 9.

Horizontální analýza výnosů

V Tab. 4.5 je uvedena horizontální analýza výnosů od roku 2008 do 2012. Podrobnější členění výnosů a jejich analýza je uvedena v Příloze 8.

Tab. 4.5 Horizontální analýza výnosů 2008 – 2012 (v tis. Kč)

		2009	2010	2011	2012
VÝNOSY	Δabs.	-372 102	-338 974	-184 714	-115 776
	Δrel.	-12,91 %	-13,50 %	-8,51 %	-5,83 %
Tržby z prodeje zboží	Δabs.	-304 145	-322 055	-191 569	-166 595
	Δrel.	-11,45 %	-14,12 %	-9,48 %	-9,11 %
Výkony	Δabs.	-43 530	-6 837	2 451	22 320
	Δrel.	-22,40 %	-4,53 %	17,00 %	15,25 %
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	Δabs.	-22 227	-683	4 301	31 250
	Δrel.	-88,11 %	-22,77 %	1,86 %	4,72 %
Ostatní provozní výnosy	Δabs.	-6 533	1 223	-823	-1 992
	Δrel.	-100,00 %	44,27 %	-33,48 %	-6,65 %
Ostatní finanční výnosy	Δabs.	39 276	-45 918	-22 814	4 981
	Δrel.	29,23 %	-79,48 %	-42,54 %	176,39 %

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 bylo zjištěno největší snížení celkových výnosů o 372 102 tis. Kč (12,91 %). Tento úbytek byl zapříčiněn především poklesem tržeb za prodej zboží, jejichž

hodnota klesla o 304 145 tis. Kč (11,45 %). Dále se snížily výkony o 43 530 tis. Kč (22,40 %). Také klesly tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, kdy se snižovaly obě složky těchto výnosů. Dále byl zjištěn úbytek ostatních provozních výnosů o 6 533 tis. Kč (100,00 %). Jedinými rostoucími výnosy byly ostatní finanční výnosy, které se zvýšily o 39 276 tis. Kč (29,23 %).

V roce 2010 celkové výnosy poklesly o 338 974 tis. Kč (13,50 %). Opět se snižovaly tržby za prodej zboží, výkony, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a ostatní finanční výnosy. Nejvýrazněji poklesly tržby z prodeje zboží o 322 055 tis. Kč (14,12 %). Jedinou rostoucí složkou výnosů byly ostatní provozní výnosy.

Na snížení výnosů o 184 714 tis. Kč (8,51 %) v roce 2011 se nejvíce podílely tržby za prodej zboží, ostatní provozní a finanční výnosy. Zvyšovala se hodnota výkonů a tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Opět nejvýrazněji poklesly tržby z prodeje zboží, a to o 191 569 tis. Kč (9,48 %).

V roce 2012 bylo zaznamenáno nejnižší snížení celkových výnosů o 115 776 tis. Kč (5,83 %). Toto snížení bylo zapříčiněno především poklesem tržeb z prodeje zboží, které klesly o 166 595 tis. Kč (9,11 %) a také ubyly ostatní provozní výnosy. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, výkony a ostatní finanční výnosy vzrostly, což zmírnil pokles celkových výnosů.

Horizontální analýza nákladů

V Tab. 4.6 je uvedena horizontální analýza nákladů od roku 2008 do 2012. Podrobnější členění nákladů a jejich analýza je uvedena v Příloze 9.

Tab. 4.6 Horizontální analýza nákladů 2008 – 2012 (v tis. Kč)

		2009	2010	2011	2012
NÁKLADY	Δabs.	-330 721	-389 555	-165 205	-135 929
	Δrel.	-11,63 %	-15,50 %	-7,78 %	-6,94 %
Náklady vynaložené na prodané zboží	Δabs.	-210 698	-285 547	-224 168	-145 440
	Δrel.	-11,47 %	-17,55 %	-16,71 %	-13,02 %
Výkonová spotřeba	Δabs.	-48 671	-28 785	37 480	539
	Δrel.	-10,32 %	-6,81 %	950,80 %	12,49 %
Osobní náklady	Δabs.	-40 575	-28 486	17 023	-11 526
	Δrel.	-11,03 %	-8,71 %	5,70 %	-3,65 %
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	Δabs.	-3210	-4 975	9 886	24 554
	Δrel.	-29,98 %	-66,35 %	48,20 %	231,10 %
Ostatní provozní náklady	Δabs.	-14 187	-6 982	-370	-4 002
	Δrel.	47,18 %	-18,24 %	-33,51 %	-12,94 %
Ostatní finanční náklady	Δabs.	15 976	-45 676	-14 243	-5 478
	Δrel.	-8284 %	-40,25 %	-169,70 %	-10,23 %

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2009 se náklady snížily o 330 721 tis. Kč (11,63 %), přičemž se zvýšily pouze ostatní finanční náklady. Ostatní složky poklesly, přičemž nejvyšší úbytek byl zaznamenán u nákladů vynaložených na prodej zboží o 210 698 tis. Kč (11,47 %). Dále se snížily osobní náklady o 40 575 tis. Kč (11,03 %). Tento úbytek vyvolal pokles mzdových nákladů, a tím tak způsobené snížení nákladů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

V roce 2010 byl zjištěn úbytek celkových nákladů o 389 555 tis. Kč (15,50 %), kdy poklesly všechny složky nákladů podniku. Snížení bylo zapříčiněno především náklady vynaloženými na prodej zboží, které ubyly o 285 547 tis. Kč (17,55 %) a dále ostatními finančními náklady.

V roce 2011 bylo zaznamenáno snížení nákladů o 165 205 tis. Kč (7,78 %), kde klesaly náklady vynaložené na prodej zboží, dále ostatní provozní náklady a ostatní finanční náklady. U ostatních složek nákladů bylo zjištěno zvýšení. Nejvíce vzrostla výkonová spotřeba a osobní náklady.

V posledním analyzovaném roce bylo zjištěno snížení nákladů o 135 929 tis. Kč (6,94 %). Opět klesaly náklady vynaložené na prodej zboží o 145 440 tis. Kč (13,02 %), dále ostatní provozní náklady, osobní náklady a ostatní finanční náklady. Zvyšovala se hodnota výkonové spotřeby a zůstatkové ceny prodaného majetku a materiálu.

4.1.3 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy je rozdělena na dvě části, a to vertikální analýzu aktiv a vertikální analýzu pasiv. Pro tuto část jsou využita data z Přílohy 10 až Přílohy 13.

Vertikální analýza aktiv

Pro podrobnější analýzu je tato část rozdělena na vertikální analýzu dlouhodobého a krátkodobého majetku. K vertikální analýze aktiv jsou využita data z Přílohy 10 a Přílohy 11.

V Tab. 4.7 je zpracována vertikální analýza dlouhodobého majetku od roku 2008 do 2012. Podrobnější informace o složkách dlouhodobého majetku a jejich analýza je uvedena v Příloze 10.

Tab. 4.7 Vertikální analýza dlouhodobého majetku 2008 – 2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
DLOUHODOBÝ MAJETEK	41,81	43,22	38,15	39,23	35,10
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,19	0,14	0,08	0,21	0,20
Dlouhodobý hmotný majetek	41,62	43,08	38,06	39,02	34,90

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tab. 4.7 lze vidět, že podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech v průběhu analyzovaných let klesal. Na dlouhodobém majetku se nejvýrazněji podílel dlouhodobý hmotný majetek okolo 40 % a méně zastoupený dlouhodobý nehmotný majetek okolo 0,2 %.

V analyzovaných letech se podíly dlouhodobého nehmotného majetku na celkových aktivech nijak zvlášť neodlišovaly a na těchto změnách se účastnily nejvíce softwary a ocenitelná práva. Podnik nedisponoval žádným nedokončeným dlouhodobým nehmotným majetkem až do roku 2011. V roce 2010 byl podíl dlouhodobého nehmotného majetku na celkových aktivech nejmenší ve výši 0,08 %. V roce 2011 podnik disponoval nedokončeným nehmotným majetkem, jehož podíl na aktivech byl 0,11 % a v roce 2012 jeho podíl klesl na 0,03 %.

Podíl dlouhodobého hmotného majetku za sledované roky klesal. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v roce 2009 ve výši 43,08 % a nejnižší účast byla zjištěna v roce 2012 ve výši 34,90 %. Nejvyšší procentuální díl po všechny analyzované roky měly stavby, dalšími nejvýznamnějšími částmi byly samostatné movité věci a soubory movitých věcí a pozemky. Ostatní složky se podílely okolo 0,15 %. Nejmenší procentuální díl zaujímaly poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek. Pokles podílu dlouhodobého hmotného majetku na celkových aktivech byl zapříčiněn poklesem staveb o 4,07 % a samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí o 0,47 %.

V Tab. 4.8 je zpracována vertikální analýza krátkodobého majetku od roku 2008 do 2012. Detailnější rozdělení krátkodobého majetku a jeho analýza je uvedena v Příloze 11.

Tab. 4.8 Vertikální analýza krátkodobého majetku 2008 – 2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
KRÁTKODOBÝ MAJETEK	57,39	55,97	61,04	60,12	64,33
Zásoby	40,21	36,87	30,79	36,08	33,04
Dlouhodobé pohledávky	1,57	1,64	1,55	1,47	1,50
Krátkodobé pohledávky	11,61	15,86	8,17	5,45	5,45
Krátkodobý finanční majetek	4,00	1,59	20,53	17,11	24,35

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tab. 4.8 je možno vyčíst, že procentuální díl krátkodobého majetku na celkových aktivech podniku byl okolo 60 % a v průběhu analyzovaných let se tento podíl zvyšoval.

V roce 2008 se podílely zásoby na celkových aktivech ve výši 40,21 %, nejvýznamnější složkou bylo zboží na skladě. V roce 2009 poklesl podíl zásob na 36,87 %, kdy nejvyšší účast opět zaujímalo zboží, dále materiál a výrobky. V roce 2010 byl zaznamenán opět úbytek účasti zásob na celkových aktivech na 30,79 %, kdy tento podíl byl zjištěn také jako nejnižší za všechny sledované roky. V roce 2011 byl zaznamenán nárůst

podílu na 36,08 %, který byl způsoben zvýšením podílu především zboží na skladě. V posledním roce byl zjištěn opětovný pokles procentuálního dílu zásob na aktivech na 33,04 %, což bylo zapříčiněno poklesem podílu zboží. Jediná rostoucí položka ze zásob byly výrobky.

Dlouhodobé pohledávky se v průběhu analyzovaných let výrazně neměnily a podílely se na celkových aktivech okolo 1,5 %. Ve všech zkoumaných letech bylo zjištěno, že se na účasti dlouhodobých pohledávek podílely od roku 2009 pouze odložené daňové pohledávky, jelikož dlouhodobé pohledávky z obchodních vztahů se účastnily na celkových aktivech pouze v prvním roce (0,33 %).

Nejvyšší podíl krátkodobých pohledávek (15,86 %) byl zjištěn v roce 2009. V tomto roce narostly pohledávky z obchodních vztahů a krátkodobé poskytnuté zálohy. V roce 2010 byl zaznamenán největší pokles podílu krátkodobých pohledávek na 8,17 %, což bylo způsobeno snížením pohledávek z obchodních vztahů. Dále byly zjištěny nulové daňové pohledávky. V roce 2011 bylo zjištěno snížení podílu krátkodobých pohledávek na 5,45 %, který byl spolu s rokem 2012, zaznamenán jako nejnižší podíl za všechny zkoumané roky. V tomto roce byly také pohledávky z obchodních vztahů na své nejnižší úrovni (3,57 %). Podíl 5,45 % v roce 2012 byl způsoben nulovými daňovými pohledávkami a poklesem jiných pohledávek.

U podílu krátkodobého finančního majetku byly zaznamenány v průběhu analyzovaných let značné výkyvy, především v roce 2009 a 2010. Ve všech sledovaných letech měly účty v bankách převažující účast nad penězi v pokladně. V roce 2009 byl zjištěn nejnižší podíl 1,59 % a o rok později nejvyšší nárůst o 18,94 % na 20,53 %. V roce 2012 byl zjištěn nejvyšší podíl, který vzrostl na 24,35 %.

Vertikální analýza pasiv

Pro detailnější rozbor je tato část rozdělena na vertikální analýzu vlastního kapitálu a vertikální analýzu cizího kapitálu. K vertikální analýze vlastního kapitálu jsou použity údaje z Přílohy 12 a Přílohy 13.

V Tab. 4.9 je uvedena vertikální analýza vlastního kapitálu od roku 2008 do 2012, přičemž detailnější členění tohoto kapitálu a jeho analýza je zpracována v Příloze 12.

Tab. 4.9 Vertikální analýza vlastního kapitálu 2008-2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
VLASTNÍ KAPITÁL	69,84	79,55	82,67	78,76	79,04
Základní kapitál	53,96	62,72	63,19	65,40	63,66
Kapitálové fondy	1,28	1,12	1,02	1,00	0,51
HV minulých let	12,87	15,08	13,92	9,79	9,96

Zdroj: Vlastní zpracování

Podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech se v průběhu let výrazně neměnil a byl ve výši okolo 80 %. Kromě prvního roku, kdy byl tento podíl nejnižší, a to 69,84 %.

Největší podíl na celkových pasivech měla položka základního kapitálu, která se v průběhu analyzovaných let neměnila (817 257 tis. Kč). V roce 2008 byl podíl základního kapitálu na celkových pasivech ve výši 53,96 % a v dalších letech okolo 63,00 %, přičemž změny byly způsobeny pouze poklesem či růstem hodnoty celkových pasiv.

V roce 2008 se účastnily kapitálové fondy na celkových pasivech ve výši 1,28 %, kde nejvýznamnější částí byly rezervní fondy a ostatní fondy tvořené ze zisku. V roce 2010 byl zaznamenán pokles podílu na 1,02 % a významnější položkou byly opět rezervní fondy, které se mírně zvýšily. Účast oceňovacích rozdílů se snížila a ostatních kapitálových fondů mírně vzrostla. V roce 2011 byl zjištěn nejnižší podíl ve výši 1,00 %, který byl způsoben snížením účasti oceňovacích rozdílů a mírným zvýšením ostatních kapitálových fondů a rezervních fondů. V posledním analyzovaném roce poklesl podíl na 0,51 % a podnik vytvářel pouze ostatní kapitálové fondy a rezervní fondy a fondy tvořené ze zisku.

V roce 2008 byl podíl hospodářského výsledku minulých let ve výši 12,87 %. V dalším roce byl zaznamenán nárůst podílu na 15,08%, kdy tato účast byla zjištěna jako nejvyšší v průběhu analyzovaných let. V dalších dvou letech byly zjištěny poklesy, přičemž v roce 2011 byl tento podíl zaznamenán jako nejnižší za zkoumané roky (9,79 %). V roce 2012 byl zjištěn mírný nárůst účasti hospodářského výsledku minulých let na 9,96 %.

V Tab. 4.10 je zpracována vertikální analýza cizího kapitálu od roku 2008 do 2012. Podrobnější členění cizího kapitálu a jeho analýza je zaznamenána v Příloze 13.

Tab. 4.10 Vertikální analýza cizího kapitálu 2008-2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
CIZÍ KAPITÁL	29,19	18,61	16,09	20,11	19,66
Rezervy	0,17	0,25	0,38	0,38	0,23
Krátkodobé závazky	17,91	13,29	15,71	19,73	19,43
Bankovní úvěry a výpomoci	11,11	5,07	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Podíl rezerv na celkových pasivech společnosti byl pouze okolo 0,25 % a jeho účast se příliš neodlišovala. Největší změna byla zjištěna v roce 2009, kdy se účast z 0,17 % zvýšila na 0,25 %.

Ve všech analyzovaných letech se na krátkodobých závazcích podílely nejvíce krátkodobé závazky z obchodních vztahů. Podíl ostatních položek, jako jsou závazky vůči zaměstnancům, nevyfakturované dodávky a daňové závazky vůči státu, se pohyboval do 4 %. V roce 2009 byl zjištěn pokles podílu na 13,29 %, toto snížení bylo zapříčiněno úbytkem závazků z obchodních vztahů, přičemž byl tento stav zjištěn jako nejnižší za všechny analyzované roky. V roce 2011 byl podíl krátkodobých závazků ve výši 19,73 % a tato výše účasti na celkových pasivech byla zjištěna jako nejvyšší. Tento nárůst byl způsoben vzrůstem krátkodobých závazků z obchodních vztahů a byl zjištěn také jako nejvyšší.

Podíl bankovních úvěrů a výpomocí lze zjistit pouze za první dva roky, jelikož byly krátkodobé i dlouhodobé bankovní úvěry postupně splaceny. V roce 2008 se podíl bankovní úvěry a výpomoci ve výši 11,11 %, což bylo zaznamenáno jako nejvyšší podíl. Významnou část zaujímaly krátkodobé bankovní úvěry ve výši 10,57 % a dlouhodobé bankovní úvěry pouze 0,54 %. V roce 2009 byly dlouhodobé bankovní úvěry plně splaceny a podíl ve výši 5,07 % byl způsoben pouze účastí krátkodobých bankovních úvěrů. V roce 2010 byl podíl bankovní úvěrů a výpomocí na celkových pasivech nulový a ani v dalších analyzovaných letech si podnik peněžní prostředky nevypůjčil.

4.1.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Pro detailnější rozbor je tato část rozdělena na vertikální analýzu výnosů a vertikální analýzu nákladů. K vertikální analýze výkazu zisku a ztráty jsou využity informace z Přílohy 14 a Přílohy 15.

Vertikální analýza výnosů

V Tab. 4.11 je zpracována vertikální analýza výnosů od roku 2008 do 2012. Detailnější rozdělení výnosů a jeho analýza je uvedena v Příloze 14.

Tab. 4.11 Vertikální analýza výnosů 2008 – 2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	90,07	90,05	90,68	90,55	87,04
Výkony	6,59	5,77	6,46	7,25	8,84
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	0,86	0,11	0,10	0,33	1,98
Ostatní provozní výnosy	0,45	0,25	0,35	0,35	0,26
Ostatní finanční výnosy	2,0434	3,8108	2,4070	1,5257	1,8745

Zdroj: Vlastní zpracování

Na celkových výnosech podniku se nejvýrazněji podílely tržby za prodej zboží a výkony. Nejvíce se změnila účast ostatních finančních výnosů. Tržby za prodej zboží se v prvních čtyřech analyzovaných letech podílely okolo 90 %, přičemž výraznější změna byla zjištěna v roce 2012, kdy jejich hodnota poklesla na 87,04 %.

Výkony byly druhou největší složkou celkových výnosů a jejich podíl se pohyboval okolo 7,00 %. Nejnížší podíl byl zjištěn v roce 2009 (5,77 %). Toto snížení bylo způsobeno poklesem dílu aktivace na 2,00 %. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v roce 2012, kdy tato účast od roku 2009 vzrostla na 8,84 %. Zvýšení podílu výkonů na výnosech byl zapříčiněn především nárůstem tržeb za prodej vlastních výrobků.

Další významnou složkou byly ostatní finanční výnosy, jejichž podíl na celkových výnosech byl okolo 2 %. Největší účast byla zjištěna v roce 2009, a to 3,81 %, naopak nejnížší procentuální díl byl zaznamenán v roce 2011, kdy klesl na 1,53 %.

Ostatní položky celkových výnosů se podílely pouze do 1 %. Větší změny byly zaznamenány u tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, kdy v roce 2009 a 2010 byla účast okolo 0,1 %. V roce 2010 vzrostl podíl na 1,98 %. Ostatní provozní náklady nebyly ve všech analyzovaných letech výrazně změněny a jejich podíl byl okolo 0,3 %.

Vertikální analýza nákladů

V Tab. 4.12 je uvedena vertikální analýza nákladů od roku 2008 do 2012, přičemž podrobnější členění a analýza složek nákladů je zpracována v Příloze 15.

Tab. 4.12 Vertikální analýza nákladů 2008 – 2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
Náklady vynaložené na prodané zboží	62,34	61,89	61,14	55,48	51,88
Výkonová spotřeba	15,88	16,09	17,97	21,44	23,08
Osobní náklady	15,76	15,96	17,31	19,41	20,29
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (-)	0,81	0,29	0,00	0,00	0,89
Ostatní provozní náklady	1,78	1,46	1,43	1,54	1,44
Ostatní finanční náklady	3,31	4,32	3,09	2,66	2,57

Zdroj: Vlastní zpracování

Podíl jednotlivých složek nákladů je členěn mezi tři hlavní položky, a to mezi náklady vynaložené na prodej zboží, výkonovou spotřebu a osobní náklady. Podíl nákladů vynaložených na prodané zboží na celkových pasivech byl největší v roce 2008 (62,34 %). Nejnížší procentuální díl byl v roce 2012 (51,88 %), kdy se účast od roku 2008 snížila o 10,46 %.

Výkonová spotřeba se podílela obdobně jako osobní náklady, kde se účast v průběhu analyzovaných let zvyšovala. Na výkonové spotřebě se okolo 12 % podílely spotřebované

služby a okolo 5 % spotřebovaný materiál a energie. Největší procentuální díl byl zjištěn v roce 2012 (23,08 %) a nejnižší v roce 2008 (15,88 %).

Podíl osobních nákladů na celkových nákladech se vyvíjel obdobně jako u výkonové spotřeby. Na osobních nákladech se nejvíce účastnily mzdové náklady okolo 10 %, dále náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a odpisy dlouhodobého majetku okolo 3 %. Ostatní složky osobních nákladů se podílely pouze okolo 0,05 %. V roce 2008 byl zjištěn nejnižší procentuální díl za všechny analyzované roky (15,76 %) a nejvyšší v roce 2012 (20,29 %).

Podílově méně významnou složkou byly ostatní finanční náklady. Nejnižší podíl byl zjištěn v roce 2012 (2,57 %), což bylo způsobeno téměř nulovými nákladovými úroky. Největší účast byla zjištěna v roce 2009 (4,32 %), přičemž nákladové úroky se podílely 0,28 %.

Ostatní provozní náklady a zůstatková cena prodaného majetku a materiálu byly nejméně významnými složkami celkových nákladů. Ostatní provozní náklady se v průběhu let výrazně neměnily a jejich podíl byl okolo 1,5 %. Zůstatková cena se účastnila pouze do 1 %, přičemž v roce 2010 a 2011 byl zjištěn její nulový podíl.

4.2 Analýza poměrovými ukazateli

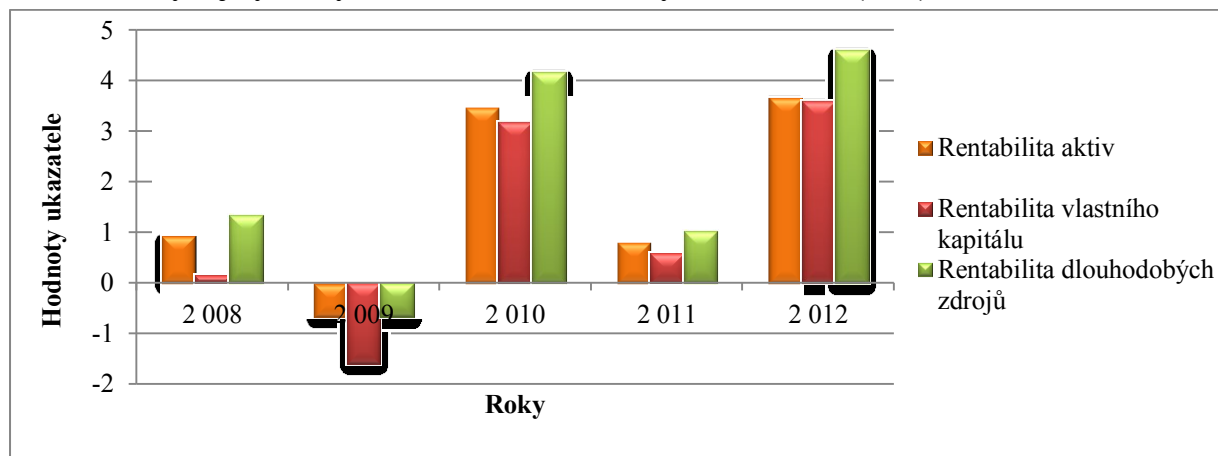
V této části bakalářské práce jsou provedeny analýzy ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Pro výpočty hodnot ukazatelů byly využity účetní výkazy společnosti Baťa, a.s. za roky 2008 až 2012.

4.2.1 Ukazatele rentability

Pro hodnocení ukazatelů rentability jsou využity dvě úrovně zisku, a to čistý zisk a zisk před zdaněním a úroky.

Vývoj ukazatelů rentability je rozdělen do dvou grafů. V Grafu 4.3 je zaznamenán vývoj ukazatelů rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu a rentability dlouhodobých zdrojů od roku 2008 do roku 2012.

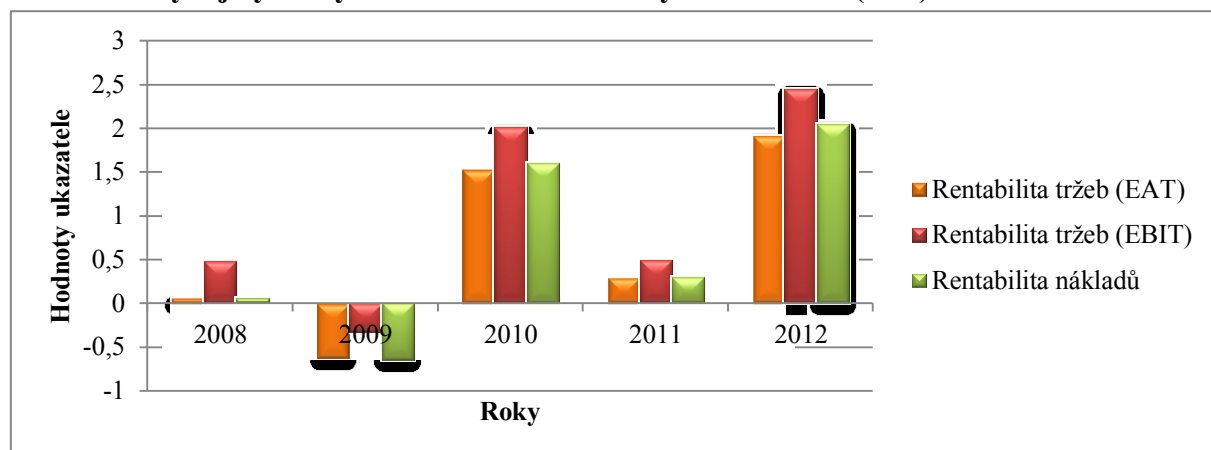
Graf 4.3 Vývoj vybraných ukazatelů rentability 2008 – 2012 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

V Grafu 4.4 je zaznamenán vývoj ukazatelů rentability tržeb vyjádřené pomocí EAT, rentability tržeb vyjádřené pomocí EBIT a rentability nákladů od roku 2008 do roku 2012.

Graf 4.4 Vývoj vybraných ukazatelů rentability 2008 – 2012 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.3 a Grafu 4.4 je možno vidět, že v roce 2009 byly všechny hodnoty ukazatelů rentability záporné díky tomu, že společnost nevytvořila zisk. V ostatních letech byly zaznamenány kladné hodnoty všech ukazatelů. V roce 2010 a 2012 byl zjištěn pozitivní vývoj a oproti tomu v roce 2011 negativní, tedy pokles hodnot ukazatelů.

Jak již bylo řečeno v roce 2009, byla zjištěna ztráta, kterou způsobilo především snížení výnosů, a to tržeb za prodej zboží, výkonů a tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Jediné zvýšení nákladů bylo zaznamenáno u ostatních finančních nákladů.

V roce 2012 byly zaznamenány nejvyšší hodnoty ukazatelů, které byly zapříčiněny vzrůstem výsledku hospodaření. Nárůst zisku byl vyvolán především snížením nákladů vynaložených na prodané zboží a osobních nákladů – hlavně snížením mzdových nákladů. Výsledek hospodaření neovlivňovalo pouze snížení nákladů, ale také zvýšením výnosů, kdy

vzrostly výkony, především tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. A dále byl zjištěn nárůst tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, hlavně tržby z prodeje dlouhodobého majetku.

Rentabilita aktiv

V Tab. 4.13 jsou uvedeny vstupní údaje potřebné pro výpočet rentability aktiv a hodnota ukazatele za roky 2008 až 2012. Pro zjištění rentability aktiv byl využit vztahu (2.4).

Tab. 4.13 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnota rentability aktiv (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk před úroky a zdaněním	14 288	-8 595	44 836	10 153	46 865
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Rentabilita aktiv	0,94	-0,66	3,47	0,81	3,65

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota ukazatele rentability aktiv byla zjištěna poměrem zisku před úroky a zdaněním a aktiv. Nejvyšší hodnota (3,65 %) byla zaznamenána v roce 2012, díky výraznému zvýšení zisku o 36 711 tis. Kč. Nárůst celkových aktiv byl vyvolán přírůstkem krátkodobého majetku (74 691 tis. Kč), jelikož dlouhodobý majetek poklesl o 39 521 tis. Kč. Z krátkodobého majetku se zvyšovaly dlouhodobé i krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Nejvýraznější změna byla zaznamenána u krátkodobého finančního majetku, kdy vzrostly peníze na účtech v bankách o 48,39 % (100 111 tis. Kč). Oproti tomu nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2009, kdy byla zjištěna záporná hodnota ukazatele (-0,66 %), což bylo způsobeno ztrátou a také snížením celkových aktiv. V tomto roce klesaly obě složky majetku, jak dlouhodobý tak krátkodobý majetek. U dlouhodobého majetku bylo zjištěno snížení hmotného i nehmotného majetku, výrazněji však poklesl dlouhodobý hmotný majetek. Z této složky majetku klesaly nejvýrazněji stavby a samostatné movité věci a soubory movitých věcí. U krátkodobého majetku byl zjištěn pokles zásob, dlouhodobých pohledávek a také krátkodobého finančního majetku. Nejvýrazněji klesaly zásoby o 128 677 tis. Kč (21,13 %), což bylo zapříčiněno snížením zboží na skladě. Největší vzrůst ukazatele byl zaznamenán v roce 2010, kdy vzrostl o 4,13 %. Tento nárůst byl vyvolán především díky výraznému zvýšení zisku, který byl způsoben snížením zůstatkové ceny a opravných položek, nákladů vynaložených na prodané zboží, výkonové spotřeby a také osobních nákladů. V tomto roce nebyla zaznamenána větší změna celkových aktiv.

Rentabilita vlastního kapitálu

V Tab. 4.14 jsou uvedeny informace potřebné pro výpočet rentability vlastního kapitálu a hodnoty ukazatele za roky 2008 až 2012. Pro vyjádření rentability vlastního kapitálu byl využit vztah (2.5).

Tab. 4.14 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty rentability vlastního kapitálu (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk po zdanění	1 652	-16 429	33 910	5 830	36 442
Vlastní kapitál	1 057 847	1 036 527	1 069 071	984 214	1 014 789
Rentabilita vlastního kapitálu	0,16	-1,59	3,17	0,59	3,59

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro výpočet rentability vlastního kapitálu byl využit zisk po zdanění neboli čistý zisk a vlastní kapitál. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2012 (3,59 %), což bylo způsobeno zvýšením čistého zisku. Dále bylo zjištěno zvýšení vlastního kapitálu o 30 575 tis. Kč. Nárůst vlastního kapitálu byl způsoben zvýšením rezervního fondu, výsledku hospodaření minulých let a také výsledku hospodaření běžného účetního období. Největší nárůst byl zjištěn u výsledku hospodaření běžného účetního období, který se zvýšil o 30 612 tis. Kč. Důvody vzrůstu zisku jsou uvedeny výše v úvodu o ukazatelích rentability. Nejnižší hodnota byla opět zjištěna v roce 2009 (-1,59 %), což bylo způsobeno ztrátou a dále bylo zaznamenáno snížení vlastního kapitálu. Z této složky pasiv poklesly kapitálové fondy a výsledek hospodaření běžného účetního období. Největší zvýšení hodnoty ukazatele bylo zjištěno v roce 2010, kdy hodnota vzrostla na 5,18 %. V tomto roce byl zaznamenán nárůst výsledku hospodaření o 50 339 tis. Kč (306,40 %) a zvýšení vlastního kapitálu o 32 544 tis. Kč. Nárůst zisku byl vyvolán snížením nákladů vynaložených na prodané zboží, výkonové spotřeby a také osobních nákladů – mzdových nákladů. Z výnosů vzrostly pouze ostatní provozní výnosy.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů

V Tab. 4.15 jsou uvedeny vstupní informace potřebné pro výpočet rentability dlouhodobých zdrojů a hodnota ukazatele za roky 2008 až 2012. Rentabilita dlouhodobých zdrojů byla zjištěna ze vztahu (2.6).

Tab. 4.15 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty rentability dlouhodobého kapitálu (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk před zdaněním a úroky	14 288	-8 595	44 836	10 153	46 864
Vlastní kapitál	1 057 847	1 036 527	1 069 071	984 214	1 014 789
Dlouhodobé cizí kapitál	10 834	3 269	4 895	4 781	2 984
Rentabilita investovaného kapitálu	1,34	-0,67	4,17	1,03	4,60

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj rentability dlouhodobých zdrojů je obdobný jako u ostatních ukazatelů rentability. V roce 2009 byla zaznamenána záporná hodnota způsobená negativním výsledkem hospodaření. Dále bylo zjištěno snížení vlastního kapitálu i dlouhodobého cizího kapitálu. Důvody snížení vlastního kapitálu byly již popsány u rentability vlastního kapitálu. Pokles dlouhodobého cizího kapitálu byl vyvolán úplným splacením dlouhodobých bankovních úvěrů (8 245 tis. Kč). Pozitivní vývoje byly zjištěny v letech 2010 a 2012, protože je žádoucí, aby ukazatel v čase rostl. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2012 (4,60 %), kterou vyvolalo zvýšení zisku před úroky a zdaněním a dále minimální změna vlastního kapitálu a pokles dlouhodobého cizího kapitálu. Snížení dlouhodobého cizího kapitálu způsobil úbytek rezerv. Nejvýraznější změna byla zjištěna v roce 2010, kdy hodnota rentability dlouhodobých zdrojů vzrostla na 4,17 %. Toto zvýšení bylo způsobeno opět nárůstem zisku před zdaněním a úroky. Dále bylo v tomto roce zjištěno mírné zvýšení vlastního kapitálu i dlouhodobého cizího kapitálu. Dlouhodobý cizí kapitál byl zastupován pouze rezervami.

Rentabilita tržeb

V Tab. 4.16 jsou uvedeny vstupní údaje potřebné pro výpočet rentability tržeb pomocí čistého zisku a zisku před úroky a zdaněním a hodnoty ukazatelů za roky 2008 až 2012. Rentabilita tržeb vyjádřená pomocí čistého zisku byla zjištěna ze vztahu (2.7). Pro výpočet rentability tržeb vyjádřené pomocí zisku před úroky a zdaněním byl využit vztah (2.8).

Pro upřesnění je důležité, že položka tržeb je dána součtem veškerých tržeb společnosti. Zahrnuje tedy tržby z prodeje zboží, výkony, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, ostatní provozní výnosy a ostatní finanční výnosy.

Tab. 4.16 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty rentability tržeb (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk před zdaněním a úroky	14 288	-8 595	44 836	10 153	46 864
Zisk po zdanění	1 652	-16 429	33 910	5 830	36 442
Tržby	2 945 609	2 612 149	2 227 879	2 019 425	1 909 389
Rentabilita tržeb (EAT)	0,06	-0,63	1,52	0,29	1,91
Rentabilita tržeb (EBIT)	0,49	-0,33	2,01	0,50	2,45

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro výpočet rentability tržeb bylo využito dvou úrovní zisku, a to čistého zisku a zisku před úroky a zdaněním. Vývoj obou ukazatelů byl totožný, tedy když rostla rentabilita tržeb (EAT), tak vzrostla také rentabilita tržeb (EBIT). Nejvyšší hodnoty obou ukazatelů byly zjištěny v roce 2012. Rentabilita tržeb zjištěná pomocí EBIT byla ve výši 2,45 % a rentabilita tržeb zjištěná pomocí EAT 1,91 %. Tento vývoj byl vyvolán nárůstem zisku před zdaněním a

úroky i zisku po zdanění, ale také snížením tržeb. Pokles tržeb o 115 76 tis. Kč byl zapříčiněn především poklesem tržeb z prodeje zboží a ostatních provozních výnosů. Nejnižší a záporné hodnoty byly zjištěny v roce 2009. Jako u předchozích ukazatelů rentability byly záporné hodnoty vyvolány negativním výsledkem hospodaření. Oproti roku 2008 bylo zaznamenáno snížení tržeb o 372 102 tis. Kč a v tomto roce se snižovaly tržby z prodeje zboží, výkony, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a ostatní provozní výnosy. Největší změna byla zaznamenána v roce 2010, kdy hodnota rentability tržeb (EBIT) vzrostla na 2,01 % a rentabilita tržeb (EAT) na 1,52 %. Toto zvýšení bylo opět způsobeno nárůstem obou úrovní zisků a bylo zjištěno snížení tržeb o 338 974 tis. Kč. Celkové výnosy poklesly především díky tržbám z prodeje zboží, výkonům, tržbám z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a ostatním finančním výnosům.

Rentabilita nákladů

V Tab. 4.17 jsou uvedeny informace potřebné pro výpočet rentability nákladů a hodnoty ukazatele za roky 2008 až 2012. Rentabilita nákladů byla zjištěna ze vztahu (2.9).

Celkové náklady jsou dány součtem nákladů vynaložených na prodané zboží, výkonové spotřeby, osobních nákladů, ostatních finančních nákladů, ostatních provozních nákladů a zůstatkové ceny prodaného dlouhodobého majetku.

Tab. 4.17 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty rentability nákladů (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk po zdanění	1 652	-16 429	33 910	5 830	36 442
Celkové náklady	2 943 957	2 628 578	2 193 969	2 013 595	1 872 947
Rentabilita nákladů	0,06	-0,65	1,60	0,30	2,05

Zdroj: Vlastní zpracování

Rentabilita nákladů vyjadřuje zhodnocení nákladů vložených do hospodářského procesu. Pozitivní vývoje byly zaznamenány v letech 2010 a 2012, kdy hodnoty ukazatele vzrostly. K nejvyššímu zhodnocení došlo v roce 2012, kdy hodnota rentability nákladů dosahovala 2,05 % a v tomto roce tedy zůstalo nejvíce zisku k dispozici společnosti. Tento stav byl zapříčiněn vysokým ziskem a poklesem celkových nákladů. Úbytek nákladů byl vyvolán snížením nákladů vynaložených na prodané zboží, osobních nákladů a ostatních provozních i finančních nákladů. Dle definice rentability nákladů uvedené v kapitole 2.5.2 lze usoudit, že když v roce 2009 byla hodnota rentability nákladů záporná, tak podnik neměl k dispozici žádný zisk, tedy byl ve ztrátě. Úbytek celkových nákladů byl zapříčiněn snížením nákladů vynaložených na prodané zboží, výkonové spotřeby – tedy spotřeby materiálu a energie a také služeb. Dále v tomto roce poklesly i osobní náklady, a to všechny složky těchto

nákladů a také ostatní provozní náklady. Nejpozitivnější změna byla zaznamenána o rok později (2010), kdy se hodnota zvýšila na 1,60 %. Zisk vzrostl o 50 339 tis. Kč a u celkových nákladů byl zjištěn pokles o 434 609 tis. Kč. V tomto roce byl zaznamenán úbytek všech složek nákladů, tedy nákladů vynaložených na prodané zboží, výkonové spotřeby, osobních nákladů, ostatních provozních i finančních nákladů a také zůstatkové ceny prodaného dlouhodobého majetku.

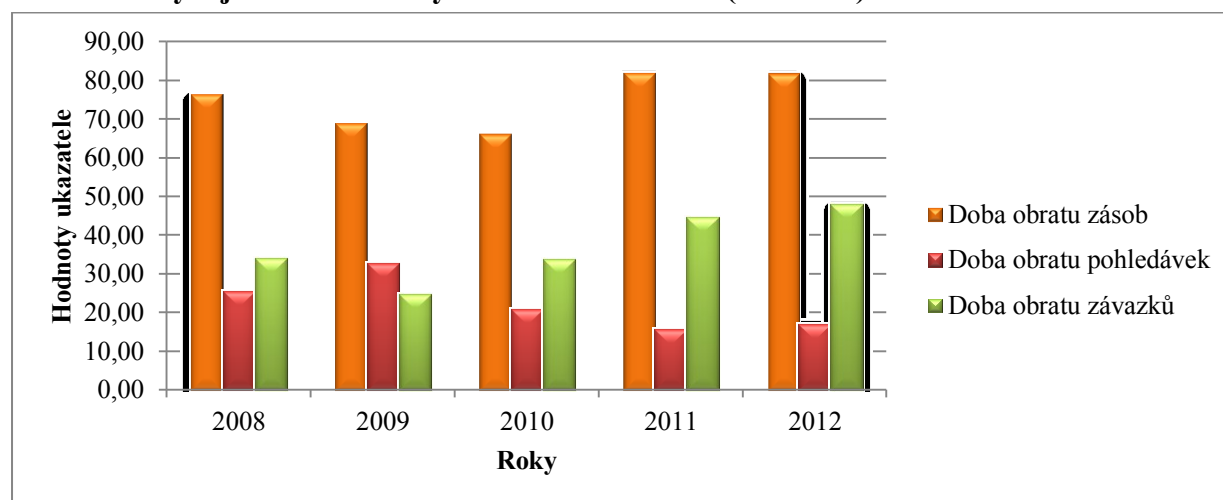
4.2.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou rozděleny na dobu obratu a rychlost obratu. U každé části jsou uvedeny grafy s vývojem daných ukazatelů a tabulky se vstupními daty a přesnými hodnotami.

Pro upřesnění je důležité poznamenat, že položka tržeb je dána součtem tržeb z prodeje zboží, výkonů a tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu.

V Grafu 4.6 je uveden vývoj doby obratu zásob, pohledávek a závazků za roky 2008 až 2012.

Graf 4.6 Vývoj ukazatelů doby obratu 2008 – 2012 (ve dnech)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.6 lze vyčíst, že nejnižší hodnoty byly zjištěny u doby obratu pohledávek, tedy pohledávky společnosti byly splaceny co nejdříve a od roku 2009 se jejich hodnota snižovala, což je žádoucí. Naopak nejvyšší hodnoty byly zaznamenány u doby obratu zásob.

Doba obratu zásob

V Tab. 4.18 jsou uvedeny informace potřebné pro výpočet doby obratu zásob a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Ukazatel doby obratu zásob byl vyjádřen pomocí vztahu (2.10).

**Tab. 4.18 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty doby obratu zásob (ve dnech)
za roky 2008 až 2012**

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	2 872 199	2 505 996	2 166 421	1 981 604	1 868 579
Zásoby	609 113	480 436	398 168	450 889	424 215
Doba obratu zásob	76,35	69,02	66,16	81,91	81,73

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2008 se zásoby přeměnily na tržby za 76,35 dní a další dva roky se tento ukazatel vyvíjel pozitivně, tedy jeho hodnota klesala. Snížení zásob v roce 2009 o 128 677 tis. Kč bylo způsobeno úbytkem zboží na skladě, materiálu a výrobků. Nejnižší hodnota v roce 2010 (66,16 dní) byla vyvolána snížením zásob o 82 268 tis. Kč, které bylo vyvoláno především poklesem zboží, dále materiálu, nedokončené výroby a polotovarů. V roce 2011 bylo zaznamenáno zvýšení na 81,91 dní, které bylo způsobeno nárůstem zásob o 52 721 tis. Kč a také snížením tržeb o 339 575 tis. Kč. Zásoby se zvýšily díky nárůstu zboží na skladě, materiálu, výrobků a také nedokončené výroby a polotovarů. Pokles tržeb v tomto roce byl zapříčiněn snížením tržeb z prodeje zboží. V posledním analyzovaném roce byl zjištěn mírný pokles oproti předcházejícímu roku o 0,18 dne na 81,73 dní. Snížení hodnoty ukazatele bylo zapříčiněno opětovným snížením zásob o 26 674 tis. Kč, které bylo vyvoláno snížením zboží a materiálu. Úbytek tržeb o 113 025 tis. Kč byl způsoben poklesem tržeb z prodeje zboží.

Doba obratu pohledávek

V Tab. 4.19 jsou uvedeny údaje důležité pro výpočet doby obratu pohledávek a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Pro výpočet doby obratu pohledávek byl využit vztah (2.11).

**Tab. 4.19 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty doby obratu pohledávek (ve dnech)
za roky 2008 až 2012**

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	2 872 199	2 505 996	2 166 421	1 981 604	1 868 579
Pohledávky	199 572	228 074	125 679	86 532	90 702
Doba obratu pohledávek	25,48	32,76	20,88	15,72	17,17

Zdroj: Vlastní zpracování

U tohoto ukazatele je žádoucí, aby v čase klesal, tedy aby nám naši odběratelé spláceli své závazky co nejdříve. Lze říci, že doba obratu pohledávek měla od roku 2009 do roku 2012 pozitivní vývoj. V roce 2009 bylo zaznamenáno zvýšení o 7,28 dní na 32,76 dní, které bylo zapříčiněno zvýšením pohledávek o 28 502 tis. Kč a také úbytkem tržeb o 366 203 tis. Kč. Nárůst pohledávek vyvolal vzrůst krátkodobých pohledávek, jelikož dlouhodobé pohledávky poklesly. Zvýšení krátkodobých pohledávek způsobily pohledávky z obchodních vztahů. Od

roku 2009 další dva roky bylo zjištěno snížení ukazatele a v obou letech byly poklesy vyvolány snížením pohledávek, především pohledávek z obchodních vztahů. V roce 2012 bylo zaznamenáno zvýšení ukazatele o 1,45 dní na 17,17 dní. Tento nárůst byl způsoben pohledávkami a úbytkem tržeb. Nárůst pohledávek byl zapříčiněn dlouhodobými i krátkodobými pohledávkami. Dlouhodobé pohledávky navýšila odložená daňová pohledávka, zatímco krátkodobé pohledávky se zvýšily díky pohledávkám z obchodních vztahů, krátkodobým poskytnutým zálohám a dohadným účtům. Nejnížší hodnota byla zjištěna v roce 2011 (15,72 dní). Tento stav byl vyvolán nejnížší hodnotou pohledávek za všechny roky, která byla způsobena poklesem pohledávek z obchodních vztahů (41 425 tis. Kč).

Doba obratu závazků

V Tab. 4.20 jsou uvedeny údaje potřebné pro analýzu doby obratu závazků a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Doby obratu závazků byla zjištěna ze vztahu (2.12).

Tab. 4.20 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty doby obratu závazků (ve dnech) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	2 872 199	2 505 996	2 166 421	1 981 604	1 868 579
Krátkodobé závazky	271 228	173 130	203 189	246 548	249 461
Doba obratu krátkodobých závazků	34,00	24,87	33,76	44,79	48,06

Zdroj: Vlastní zpracování

U doby obratu závazků je žádoucí, aby se hodnota zvyšovala, a tím společnost měla k dispozici více peněz. Jako u doby obratu pohledávek nejpříznivější stavy byly zjištěny od roku 2009 až po rok 2012, kdy se ukazatel zvyšoval. Nárůst hodnot mezi těmito lety byl způsoben zvyšujícími se krátkodobými závazky a snižujícími se tržbami. Nejnížší hodnota byla zjištěna v roce 2009 (24,87 dní), která byla zapříčiněna poklesem krátkodobých závazků o 98 098 tis. Kč, což bylo vyvoláno úbytkem závazků z obchodních vztahů. Naopak nejvyšší hodnota v roce 2012 (48,06 dní) byla způsobena nízkou hodnotou tržeb (1 868 579 tis. Kč). Také bylo zjištěno zvýšení závazků, které bylo zapříčiněno nárůstem závazků z obchodních vztahů, daňových závazků a dotací a jiných závazků. Největší změna byla zaznamenána v roce 2011, kdy hodnota ukazatele vzrostla o 11,03 dnů na 44,79 dní. Toto zvýšení bylo způsobeno nárůstem krátkodobých závazků, především závazků z obchodních vztahů a dohadných účtů aktivních. A dále byl růst doby obratu závazků v tomto roce vyvolán snížením tržeb, kdy klesaly především tržby z prodeje zboží.

Pravidlo solventnosti

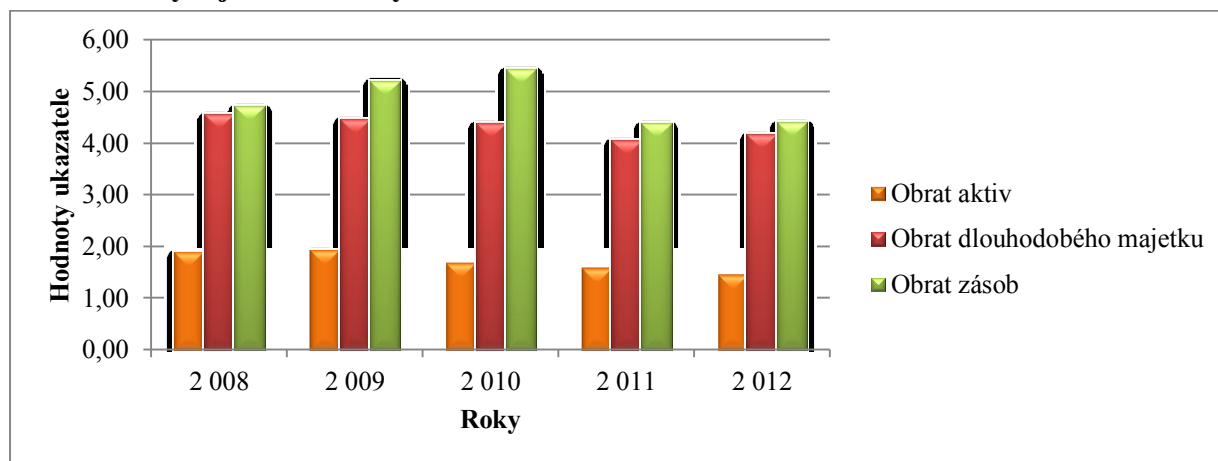
V této části jsou srovnávány hodnoty z Tab. 4.19 a Tab. 4.20. Základem tohoto pravidla je, že doba obratu závazků má být větší než doba obratu pohledávek. Z vlastních

výpočtů z předcházející části lze vyčíst, že pravidlo solventnosti nebylo dodrženo pouze v roce 2009. Doba obratu závazků byla 24,19 dní a doba obratu pohledávek 31,87 dní. Tento stav byl způsoben tím, že hodnota pohledávek byla vyšší než hodnota závazků.

Rychlost obratu

V Grafu 4.7 je uveden vývoj ukazatelů obratu aktiv, obratu dlouhodobého majetku a obratu zásob za roky 2008 až 2012.

Graf 4.7 Vývoj ukazatelů rychlosti obratu 2008 – 2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatele rychlosti obratu vypovídají o tom, kolikrát ročně jsou schopny se jednotlivé zkoumané složky přeměnit na tržby. Z Grafu 4.7 je možno vyčíst, že nejnižší hodnoty byly zaznamenány u obratu aktiv, které se pohybovaly v intervalu od 1,5 do 2. Nejvyšší hodnoty byly zjištěny u ukazatele obratu zásob.

Obrat aktiv

V Tab. 4.21 jsou uvedeny vstupní údaje zásadní pro výpočet obratu aktiv a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Pro vyjádření obratu aktiv byl využit vztah (2.13).

Tab. 4.21 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty obratu aktiv za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	2 872 199	2 505 996	2 166 421	1 981 604	1 868 579
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Obrat aktiv	1,90	1,92	1,68	1,59	1,46

Zdroj: Vlastní zpracování

U tohoto ukazatele je žádoucí, aby jeho hodnota byla minimálně rovna 1, a to bylo u společnosti Baťa, a.s. splněno. Nejnižší hodnota v roce 2012 (1,46) byla způsobena nízkými tržbami. Pokles tržeb v tomto roce o 113 025 tis. Kč byl způsoben tržbami z prodeje zboží. Celková aktiva vzrostla o 34 211 tis. Kč, což bylo vyvoláno nárůstem krátkodobého majetku,

jelikož dlouhodobý majetek klesl. Vzrůst krátkodobého majetku o 74 691 tis. Kč byl zapříčiněn především růstem krátkodobého finančního majetku. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2009 (1,92). V tomto roce byl zjištěn úbytek tržeb o 366 203 tis. Kč. Aktiva poklesla o 211 695 tis. Kč, kdy se snížily všechny složky dlouhodobého majetku (dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek) a z krátkodobého majetku se snížily zásoby, dlouhodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek.

Obrat dlouhodobého majetku

V Tab. 4.22 jsou vypsané informace potřebné pro zjištění obratu dlouhodobého majetku a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Pro vyjádření obratu dlouhodobého majetku byl použit vztah (2.14).

Tab. 4.22 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty obratu dlouhodobého majetku za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	2 872 199	2 505 996	2 166 421	1 981 604	1 868 579
Dlouhodobý majetek	633 256	563 108	493 339	490 193	450 672
Obrat dlouhodobého majetku	4,56	4,46	4,40	4,06	4,17

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty ukazatele by měly v čase růst, protože opačný vývoj by znamenal zvyšující se náklady na dlouhodobý majetek. Tento ukazatel se v průběhu let postupně snižoval, a tím se také zvyšovala hodnota korekce. Obrat dlouhodobého majetku se pohyboval v intervalu od 4,06 do 4,56. Největší změna byla zaznamenána v roce 2011, kdy ukazatel klesl o 0,34 a zároveň byla v tomto roce zjištěna nejnižší hodnota (4,06), což znamená, že se dlouhodobý majetek podílel na tržbách 4,06 krát. Korekce v tomto roce byla 1 218 875 tis. Kč a hodnota dlouhodobého majetku poklesla o 3 146 tis. Kč, což bylo způsobeno dlouhodobým hmotným majetkem, především stavbami. Dále bylo v tomto roce zjištěno snížení tržeb o 339 575 tis. Kč. Nejvyšší hodnota v roce 2008 (4,56) byla způsobena vysokou hodnotou dlouhodobého majetku a hodnota korekce byla v tomto roce 1 138 752 tis. Kč.

Obrat zásob

V Tab. 4.23 jsou uvedeny vstupní údaje důležité pro zjištění obratu zásob a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Obrat zásob byl zjištěn pomocí vztahu (2.15).

Tab. 4.23 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty obratu zásob za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	2 872 199	2 505 996	2 166 421	1 981 604	1 868 579
Zásoby	609 113	480 436	398 168	450 889	424 215
Obrat zásob	4,72	5,22	5,44	4,39	4,40

Zdroj: Vlastní zpracování

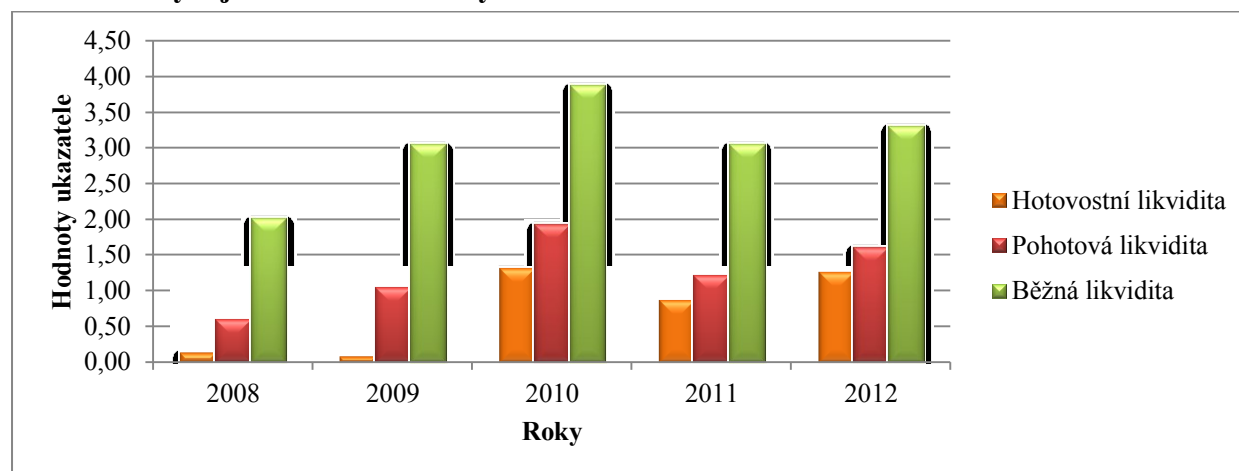
U tohoto ukazatele je žádoucí, aby jeho hodnota v čase rostla. Pozitivní vývoj byl zaznamenán v letech od roku 2008 po rok 2010. Růst mezi těmito lety byl vyvolán především poklesem zásob. V obou letech bylo navýšení obratu zásob vyvoláno poklesem tržeb, kdy klesaly tržby z prodeje zboží, výkony a tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Nejnižší hodnota v roce 2011 (4,39) byla způsobena nárůstem zásob o 52 721 tis. Kč. Růst zásob byl zapříčiněn nárůstem materiálu, nedokončené výroby, výrobků a také zboží na skladě, tedy rostly všechny složky zásob. Nejvyšší hodnota byla zjištěna v roce 2010 (5,44), kdy zásoby byly ve výši 398 168 tis. Kč. V tomto roce byla zjištěna též nejnižší hodnota materiálu, nedokončené výroby a polotovarů a zboží na skladě.

4.2.3 Ukazatele likvidity

V části ukazatelů likvidity jsou rozpracovány ukazatelé běžné, pohotové a hotovostní likvidity.

V Grafu 4.5 je uveden vývoj ukazatelů likvidity, tedy běžné, pohotové a hotovostní likvidity, od roku 2008 do 2012.

Graf 4.5 Vývoj ukazatelů likvidity 2008 – 2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.5 je možno vidět, že vývoj v letech 2008 až 2010 a poté 2012 byl pozitivní, protože hodnoty ukazatelů likvidity rostly a změna v roce 2011 byla záporná, tedy negativní vývoj. Výrazné zvýšení hodnot v letech 2010 až 2012 bylo způsobeno úplným splacení krátkodobých bankovních úvěrů.

Běžná likvidita

V Tab. 4.24 jsou uvedeny informace potřebné k analýze běžné likvidity a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Běžná likvidita byla zjištěna dle vztahu (2.16).

Tab. 4.24 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty běžné likvidity za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobé závazky	271 228	173 130	203 189	246 548	249 461
Krátkodobý majetek	869 313	729 223	789 381	751 267	825 958
Krátkodobé bankovní úvěry	160 078	66 123	0	0	0
Běžná likvidita	2,02	3,05	3,88	3,05	3,31

Zdroj: Vlastní zpracování

Lze říci, že u ukazatele byla udržována zhruba stabilní hodnota, kromě prvního roku, kdy byla jeho hodnota 2,02. Nejvýraznější změna se odehrála v roce 2009, kdy hodnota ukazatele vzrostla o 1,03, což bylo způsobeno především snížením krátkodobých závazků o 98 098 tis. Kč, ale také snížením krátkodobých bankovních úvěrů o 93 955 tis. Kč. Dále poklesla celková aktiva. Z krátkodobých závazků se nejvíce snížily závazky z obchodních vztahů, dále závazky k zaměstnancům, dohadné účty pasivní a jiné závazky. Úbytek krátkodobého majetku byl způsoben poklesem zásob, dlouhodobých pohledávek i krátkodobého finančního majetku, kdy snížení této složky bylo vyvoláno úbytkem peněz na účtech v bankách. Další dva roky se běžná likvidita snižovala, v roce 2010 na hodnotu 3,88 a v roce 2011 na 3,05. V obou letech bylo zjištěno zvýšení krátkodobých závazků a snížení krátkodobého majetku. Z krátkodobých závazků rostly opět závazky z obchodních vztahů a dohadné účty pasivní. Pokles dlouhodobých a krátkodobých pohledávek vyvolal snížení krátkodobého majetku. Rozdílně v roce 2010 klesaly zásoby o 82 268 tis. Kč a v roce 2011 krátkodobý finanční majetek. V roce 2012 bylo zjištěno navýšení ukazatele o 0,26 na 3,31, ale v tomto roce byl nárůst způsoben vzrůstem hodnoty krátkodobého majetku, přičemž tento vzestup byl vyvolán zvýšením peněz na bankovních účtech o 100 111 tis. Kč.

Pohotová likvidita

V Tab. 4.25 jsou uvedeny vstupní informace důležité k rozboru pohotové likvidity a hodnoty ukazatele za roky 2008 až 2012. Pohotová likvidita byla vyjádřena dle vztahu (2.17).

Tab. 4.25 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty pohotové likvidity za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobé závazky	271 228	173 130	203 189	246 548	249 461
Krátkodobé bankovní úvěry	160 078	66 123	0	0	0
Krátkodobý majetek	869 313	729 223	789 381	751 267	825 958
Zásoby	609 113	480 436	398 168	450 889	424 215
Pohotová likvidita	0,60	1,04	1,93	1,22	1,61

Zdroj: Vlastní zpracování

Z údajů o pohotové likviditě je možno říci, že společnost patří k firmám, která nedisponovala přílišným množstvím zásob, protože hodnoty tohoto ukazatele byly vyšší než hraniční hodnoty uvedené v kapitole 2.5.2 o pohotové likviditě. Pouze v prvním roce byla

zjištěna optimální hodnota uvedená v teoretické části, a to 0,60. Další dva roky pohotová likvidita rostla. V roce 2009 bylo zvýšení doprovázeno snížením krátkodobých závazků, především závazků z obchodních vztahů, dohadných účtů pasivních a jiných závazků. Dále poklesly krátkodobé bankovní úvěry o 93 955 tis. Kč. Zatímco v roce 2010 bylo zaznamenáno zvýšení hodnoty pohotové likvidity, které způsobil vzrůst krátkodobého majetku a také úplné splacení krátkodobých bankovních úvěrů (66 123 tis. Kč). Navýšení krátkodobého majetku o 60 158 tis. Kč způsobila jediná jeho složka, a to krátkodobý finanční majetek. Krátkodobý finanční majetek vzrostl díky přírůstu peněz na účtech v bankách o 246 782 tis. Kč. Pokles zásob byl způsoben snížením hodnoty zboží na skladě. V roce 2011 bylo zjištěno snížení hodnoty ukazatele, které bylo zapříčiněno poklesem všech složek krátkodobého majetku kromě zásob. Ze zásob vzrostl materiál, nedokončená výroba a polotovary, výrobky i zboží. Krátkodobé závazky v tomto roce vzrostly o 43 359 tis. Kč, což bylo způsobeno závazky z obchodních vztahů a dohadnými účty. V posledním analyzovaném roce byl zjištěn vzrůst hodnoty na 1,61. Navýšení bylo vyvoláno nárůstem krátkodobého majetku o 74 691 tis. Kč, který byl způsoben nárůstem peněz na účtech v bankách. Zároveň bylo zaznamenáno snížení zásob o 26 674 tis. Kč, které bylo zapříčiněno především poklesem zboží na skladě.

Hotovostní likvidita

V Tab. 4.26 jsou uvedeny informace potřebné k analýze hotovostní likvidity a hodnoty ukazatele za roky 2008 až 2012. Ukazatel hotovostní likvidity byl zjištěn dle vztahu (2.18).

Tab. 4.26 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty hotovostní likvidity za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobé závazky	271 228	173 130	203 189	246 548	249 461
Krátkodobé bankovní úvěry	160 078	66 123	0	0	0
Krátkodobý finanční majetek	60 628	20 713	265 534	213 846	312 620
Hotovostní likvidita	0,14	0,09	1,31	0,87	1,25

Zdroj: Vlastní zpracování

Optimální hodnota hotovostní likvidity uvedená v kapitole 2.5.2 o hotovostní likviditě je 0,2, a té společnost dosahovala pouze v dvou letech. V roce 2008 byla hotovostní likvidita 0,14. O rok později bylo zjištěno snížení ukazatele o 0,5 na 0,09, což bylo vyvoláno snížením krátkodobého finančního majetku, především poklesem peněz na bankovních účtech. Dále byl zjištěn pokles krátkodobých závazků, především závazků z obchodních vztahů a také snížením krátkodobých bankovních úvěrů. V dalším roce bylo zaznamenáno největší zvýšení ukazatele za sledované roky o 1,22. Toto navýšení bylo způsobeno výrazným vzrůstem peněz na bankovních účtech a úplným splacením krátkodobých bankovních úvěrů. V roce 2011

hotovostní likvidita poklesla o 0,44 díky snížení krátkodobého finančního majetku a také zvýšení krátkodobých závazků. Úbytek krátkodobého finančního majetku byl vyvolán poklesem peněz na účtech v bankách o 53 738 tis. Kč. V posledním roce opět hodnota ukazatele vzrostla, což bylo způsobeno nárůstem krátkodobých závazků a snížením krátkodobého finančního majetku.

Čistý pracovní kapitál jako poměrový ukazatel likvidity

V Tab. 4.27 jsou uvedeny vstupní údaje potřebné pro výpočet čistého pracovního kapitálu jako poměrového ukazatele a jeho hodnoty za roky 2008 až 2012. Pro vyjádření čistého pracovního kapitálu jako poměrového ukazatele likvidity byl využit vztah (2.19).

Tab. 4.27 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty čistého pracovního kapitálu (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobý majetek	869 313	729 223	789 381	751 267	825 958
Krátkodobé závazky	271 228	173 130	203 189	246 548	249 461
Čistý pracovní kapitál	68,80	76,26	74,26	67,18	69,80

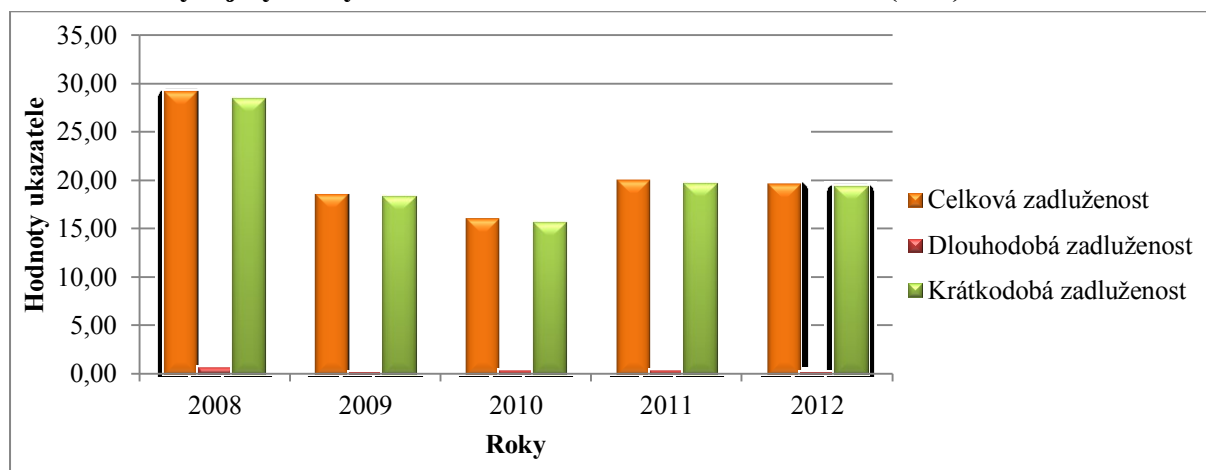
Zdroj: Vlastní zpracování

Do optimálního intervalu 30 % - 50 % uvedeného v kapitole 2.5.2 o čistém pracovním kapitálu jako poměrovém ukazateli likvidity se hodnoty společnosti nevlezly a stabilní hodnota také nebyla dodržována. Vyšší hodnoty byly způsobeny vysokými hodnotami krátkodobého majetku a také nízkými hodnotami krátkodobých závazků. Zvýšení v roce 2009 na 76,26 % bylo vyvoláno výrazným snížením krátkodobých závazků, především závazků z obchodních vztahů a jiných závazků. Pokles v roce 2011 na 67,18 % byl způsoben zvýšením krátkodobých závazků, kdy v tomto případě rostly opět závazky z obchodních vztahů.

4.2.4 Ukazatele zadluženosti

Vývoj ukazatelů zadluženosti je rozdělen do dvou grafů. V Grafu 4.8 je zaznamenán vývoj ukazatelů celkové zadluženosti, dlouhodobé a krátkodobé zadluženosti od roku 2008 do roku 2012.

Graf. 4.8 Vývoj vybraných ukazatelů zadluženosti 2008 – 2012 (v %)

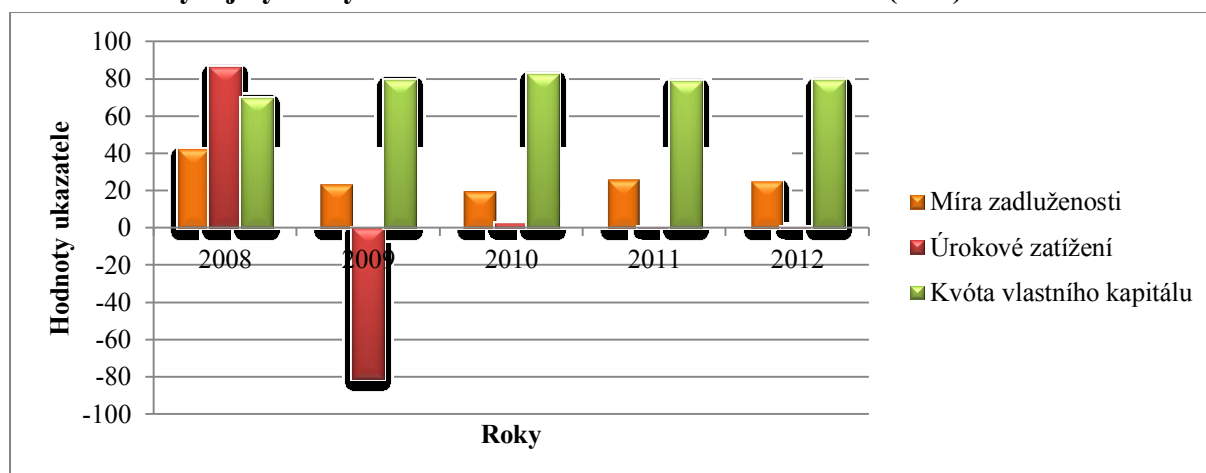

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel celkové zadluženosti je rozdělen na krátkodobou a dlouhodobou zadluženost, tedy rovná se jejich součtu. Z Grafu 4.8 je možno vidět, že hodnoty ukazatelů celkové a krátkodobé zadluženosti byly obdobné, z toho lze odvodit, že společnost disponovala převážně krátkodobými zdroji financování. Hodnoty ukazatele dlouhodobé zadluženosti byly minimální a pohybovaly se okolo 0,5 %.

V Grafu 4.9 je zaznamenán vývoj míry zadluženosti, úrokového zatížení a kvóty vlastního kapitálu od roku 2008 do roku 2012.

Graf. 4.9 Vývoj vybraných ukazatelů zadluženosti 2008 – 2012 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak již bylo zjištěno z kapitoly 4.1.3 o vertikální analýze vlastního kapitálu, společnost disponovala převážně vlastním kapitálem. Z Grafu 4.9 lze vyčíst, že nedisponovala pouze a jen vlastním kapitálem, jelikož kvóta vlastního kapitálu nebyla 100 %. Ukazatel, u kterého byly zaznamenány nejvyšší změny, bylo úrokové zatížení. Hodnoty úrokového zatížení byly zjištěny pouze v prvních dvou letech, další roky byly minimální.

Celková zadluženost

V Tab. 4.28 jsou vypracovány vstupní informace potřebné k analýze celkové zadluženosti a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Celková zadluženost byla zjištěna dle vztahu (2.20).

Tab. 4.28 Vstupní údaje (v tis Kč) a hodnoty celkové zadluženosti (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Cizí kapitál	442 140	242 522	208 084	251 329	252 445
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Celková zadluženost	29,19	18,61	16,09	20,11	19,66

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková zadluženost měla nejpříznivější vývoj od roku 2009 po rok 2010, kdy klesala. Nejlepší situace byla zjištěna v roce 2010, kdy byl ukazatel na své nejnižší úrovni (16,09 %). Tento stav byl způsoben snížením cizího kapitálu oproti předcházejícímu roku o 34 438 tis. Kč. Snížení cizích zdrojů bylo vyvoláno poklesem bankovních úvěrů a výpomocí, kdy klesly krátkodobé bankovní úvěry o 100 %. Nejpříznivější stav byl zaznamenán v roce 2008, kdy společnost disponovala s 442 140 tis. Kč cizího kapitálu, ale také byla zjištěna nejvyšší hodnota aktiv, a to 1 514 645 tis. Kč. V roce 2011 se celková zadluženost zvýšila na 20,11 %, kdy hodnota cizího kapitálu vzrostla o 43 245 tis. Kč. Toto zvýšení cizího kapitálu způsobil nárůst krátkodobých závazků především závazků z obchodních vztahů a nevyfakturovaných dodávek. V roce 2012 byl zjištěn opětovný pokles, i přestože se hodnota cizího kapitálu zvyšovala. Snížení ukazatele bylo způsobeno nárůstem celkových aktiv podniku, kdy vzrostl především krátkodobý majetek, a to přesně krátkodobý finanční majetek (peníze na bankovních účtech) a také krátkodobé pohledávky.

Dlouhodobá zadluženost

V Tab. 4.29 jsou vypsány vstupní údaje potřebné pro analýzu dlouhodobé zadluženosti a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012.

Tab. 4.29 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty dlouhodobé zadluženosti (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Dlouhodobý cizí kapitál	10 834	3 269	4 895	4 781	2 984
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Dlouhodobá zadluženost	0,72	0,25	0,379	0,383	0,23

Zdroj: Vlastní zpracování

Dlouhodobá zadluženost vyjadřuje poměr dlouhodobého cizího kapitálu ve společnosti. Tento ukazatel nedosahoval ani 1 %, což vypovídá o tom, že podnik vlastnil více krátkodobého cizího kapitálu než dlouhodobého. Nejnižší hodnota byla zjištěna v posledním analyzovaném roce, kdy byla na úrovni 0,23 %, což bylo zapříčiněno snížením dlouhodobého cizího kapitálu o 1 797 tis. Kč a také zvýšením aktiv podniku o 34 211 tis. Kč. Pokles kapitálu byl způsoben úbytkem rezerv o 1 797 tis. Kč. Nejvyšší hodnota byla zjištěna v roce 2008 (0,72 %), kdy tento stav byl zapříčiněn vysokou hodnotou dlouhodobého cizího kapitálu (10 834 tis. Kč). Nejvýraznější pokles byl zaznamenán v roce 2009, kdy se snížil dlouhodobý cizí kapitál a také aktiva. Úbytek dlouhodobého cizího kapitálu byl vyvolán poklesem dlouhodobých bankovních úvěrů o 66 123 tis. Kč (100 %).

Krátkodobá zadluženost

V Tab. 4.30 jsou uvedeny informace pro výpočet krátkodobé zadluženosti a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012.

Tab. 4.30 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty krátkodobé zadluženosti (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Krátkodobý cizí kapitál	431 306	239 253	203 189	246 548	249 461
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Krátkodobá zadluženost	28,48	18,36	15,71	19,73	19,43

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyšší hodnota krátkodobého cizího kapitálu vypovídá o vyšší hodnotě ukazatele krátkodobé zadluženosti. Tak jako u dlouhodobé zadluženosti byla nejvyšší hodnota zjištěna v roce 2008, tak tomu bylo také u krátkodobé zadluženosti. Krátkodobý cizí kapitál byl v tomto roce ve výši 431 306 tis. Kč. Další dva zkoumané roky se ukazatel snižoval, a to bylo způsobeno především snížením krátkodobého cizího kapitálu. V roce 2010 byla zjištěna nejnižší krátkodobá zadluženost, což bylo zapříčiněno nejnižší hodnotou krátkodobého cizího kapitálu (203 189 tis. Kč). Snížení krátkodobého cizího kapitálu bylo způsobeno úplným splacením krátkodobých úvěrů. V následujícím roce bylo zaznamenáno zvýšení ukazatele, což bylo zapříčiněno zvýšením cizího kapitálu a také snížením aktiv. Nárůst krátkodobých cizích zdrojů byl způsoben závazky z obchodních vztahů, které vzrostly o 39 881 tis. Kč.

Snížení aktiv podniku bylo způsobeno snížením dlouhodobého a krátkodobého majetku. V roce 2012 byl zjištěn pokles hodnoty ukazatele o 0,30 % na 19,43 %. Tento pokles byl vyvolán zvýšením aktiv o 34 211 tis. Kč.

Kvóta vlastního kapitálu

V Tab. 4.31 jsou uvedeny vstupní údaje důležité pro výpočet kvóty vlastního kapitálu a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Ukazatel kvóty vlastního kapitálu byl vyjádřen pomocí vztahu (2.21).

Tab. 4.31 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty kvóty vlastního kapitálu (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	1 057 847	1 036 527	1 069 071	984 214	1 014 789
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Kvóta vlastního kapitálu	69,84	79,55	82,67	78,76	79,04

Zdroj: Vlastní zpracování

Kvóta vlastního kapitálu vypovídá o tom, zda jsou aktiva společnosti kryta pouze vlastním kapitálem (100 %) či z části. Z hodnot tohoto ukazatele lze říci, že vlastní kapitál převažoval nad využíváním cizího kapitálu. Nejnižší hodnota byla zjištěna v roce 2008 (69,84 %), kdy vlastní kapitál byl ve výši 1 057 847 tis. Kč a aktiva 1 514 645 tis. Kč. Nejvyšší hodnota byla zjištěna v roce 2010 (82,67 %), kdy byl vlastní kapitál ve výši 984 214 tis. Kč. Nárůst vlastního kapitálu o 32 544 tis. Kč byl způsoben zvýšením výsledku hospodaření běžného účetního období o 50 339 tis. Kč (306,40 %). Aktiva se snížila o 9 703 tis. Kč, což bylo vyvoláno poklesem dlouhodobého majetku a především dlouhodobého hmotného majetku. Z této složky majetku klesaly stavby a samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Největší změna byla zaznamenána v roce 2009, kdy hodnota ukazatele vzrostla o 9,71, což bylo způsobeno především poklesem tržeb. Pokles tržeb vyvolalo snížení tržeb z prodeje zboží, výkonů, tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a ostatních provozních výnosů.

Úrokové zatížení

V Tab. 4.32 jsou uvedeny informace potřebné k výpočtu úrokového zatížení a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Úrokové zatížení bylo zjištěno dle vztahu (2.22).

Tab. 4.32 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty úrokového zatížení (v %) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk před úroky a zdaněním	14 288	-8 595	44 836	10 153	46 864
Nákladové úroky	10 511	7 351	869	7	11
Úrokové zatížení	73,57	-85,53	1,94	0,07	0,02

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel byl nejvyšší v prvním analyzovaném roce, což bylo způsobeno nejvyšší hodnotou nákladových úroků, a to 10 511 tis. Kč. V dalších letech se výše nákladových úroků výrazně snižovala, přičemž nejnižší hodnota byla zjištěna v roce 2011, a to 7 tis. Kč, avšak když se dá předpokládat také nejnižší hodnota úrokového zatížení, není tomu tak. Nejnižší hodnota byla zjištěna v posledním analyzovaném roce, a to 0,02 %. Tento stav byl způsoben výrazným nárůstem zisku před zdaněním a úroky o 36 711 tis. Kč, což bylo zapříčiněno zvýšením tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, výkonů, ale také snížením osobních nákladů. V roce 2009 byla zjištěna negativní hodnota úrokového zatížení, která byla vyvolána ztrátou způsobenou snížením tržeb společnosti kromě ostatních provozních výnosů. Například tržby z prodeje zboží se snížily o 304 145 tis. Kč a výkony o 39 831 tis. Kč. Výsledek hospodaření se snížil celkem o 18 081 tis. Kč.

Úrokové krytí

V Tab. 4.33 jsou vypsány údaje potřebné k analýze úrokového krytí a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Úrokové krytí bylo vyjádřeno pomocí vztahu (2.23).

Tab. 4.33 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty úrokového krytí za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk před úroky a zdaněním	14 288	-8 595	44 836	10 153	46 864
Nákladové úroky	10 511	7 351	869	7	11
Úrokové krytí	1,36	-1,17	51,60	1 450,43	4 260,36

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel vyjadřuje, kolikrát je společnost schopna splatit ze zisku před úroky a zdaněním své úrokové závazky. Z hodnot uvedených v Tab. 4.33 je vidět, že nejvícekrát mohly být uhrazeny úroky až 4 260,36 krát v roce 2012, což bylo způsobeno nízkými nákladovými úroky (11 tis. Kč) a vysokým ziskem před zdaněním a úroky (46 864 tis. Kč). Nárůst zisku před zdaněním a úroky byl vyvolán především poklesem nákladů. Úbytek nákladů byl způsoben poklesem nákladů vynaložených na prodané zboží a osobní náklady, především mzdových nákladů a nákladů na sociální a zdravotní pojištění. Nejnižší hodnota (-1,17) byla zjištěna v roce 2009, kdy společnost dosahovala ztráty, a tím si nemohla dovolit splácení svých závazků a přitom musela uhradit nákladové úroky ve výši 7 351 tis. Kč.

Ziskový účinek finanční páky

V Tab. 4.34 jsou uvedeny vstupní údaje potřebné k analýze ziskového účinku finanční páky a hodnoty tohoto ukazatele za roky 2008 až 2012. Ziskový účinek finanční páky byl zjištěn pomocí vztahu (2.24).

Tab. 4.34 Vstupní údaje (v tis. Kč) a hodnoty ziskového účinku finanční páky za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk před úroky a zdaněním	14 288	-8 595	44 836	10 153	46 864
Zisk před zdaněním	3 777	-15 946	43 967	10 146	46 854
Aktiva	1 514 645	1 302 950	1 293 247	1 249 655	1 283 866
Vlastní kapitál	1 057 847	1 036 527	1 069 071	984 214	1 014 789
Ziskový účinek finanční páky	0,379	2,332	1,186	1,269	1,265

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.5.2 o ziskovém účinku finanční páky, hodnota větší než 1 má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu. Vyšší hodnota než 1 je pozitivní, protože společnost nedisponuje více cizím kapitálem než vlastním. To je také důvod, proč je ziskový účinek finanční páky v roce 2009 nejvyšší (2,332), jelikož byly v tomto roce splaceny dlouhodobé bankovní úvěry a výrazně se snížila hodnota krátkodobých bankovních úvěrů. Negativní působení bylo zjištěno v roce 2008 (0,379) a to bylo způsobeno tím, že společnost disponovala bankovními úvěry a výpomocemi ve výši 168 323 tis. Kč.

Zhodnocení financování společnosti

V Tab. 4.35 jsou uvedeny hodnoty krátkodobého a dlouhodobého majetku a krátkodobého a dlouhodobého kapitálu za analyzované roky 2008 až 2012.

Tab. 4.35 Financování dlouhodobého a krátkodobého majetku (v tis. Kč) za roky 2008 až 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Dlouhodobý majetek	633 256	563 108	493 339	490 193	450 672
Dlouhodobý kapitál	1 068 681	1 039 796	1 073 966	988 995	1 017 773
Krátkodobý majetek	869 313	729 223	789 381	751 267	825 958
Krátkodobý kapitál	431 306	239 253	203 189	246 548	249 461

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejprve je nutno podotknout, že dlouhodobý kapitál je dán součtem vlastního kapitálu, rezerv a dlouhodobých bankovních úvěrů, které byly v roce 2009 plně splaceny. Krátkodobý kapitál je dán součtem krátkodobých závazků a krátkodobých bankovních úvěrů, které byly v roce 2010 plně splaceny.

V Tab. 4.35 je vidět, že zlaté pravidlo financování bylo dodrženo u krytí dlouhodobého majetku, avšak pravidlo není splněno u financování krátkodobého majetku. To znamená, že krátkodobý majetek byl z části krytý dlouhodobými zdroji, což však představuje čistý pracovní kapitál. V průběhu sledovaných let 2008 až 2011 dlouhodobý kapitál klesal a v posledním roce mírně vzrostl.

4.3 Srovnání vybraných poměrových ukazatelů

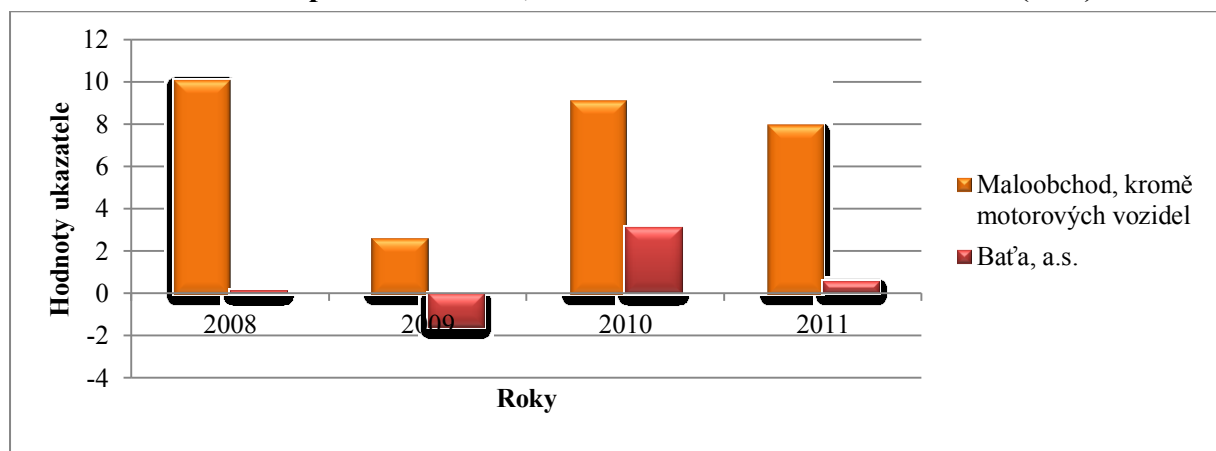
Společnosti Baťa, a.s. je v této kapitole srovnávána s odvětvím velkoobchodu a maloobchodu, kdy byla zařazena do maloobchodu, kromě motorových vozidel (CZNACE47). Veškeré informace týkající se dané oblasti jsou využity z internetových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu z ročních zpráv „Finanční analýza podnikové sféry“ od roku 2008 do roku 2011. Údaje pro rok 2012 nejsou do srovnání zahrnuty, jelikož budou zpřístupněny na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu až od září 2014.

Je nutno brát údaje o maloobchodu pouze jako orientační, jelikož do tohoto odvětví spadá mnoho podniků. Například zde patří maloobchod s tabákovými výrobky, s telekomunikačními zařízeními, audio a videozařízením.

Porovnanými finančními ukazateli pro tuto část jsou vybrané ukazatele rentability, a to rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita aktiv. Jako další ukazatele jsou obrát aktiv, pohotová likvidita a celková zadluženost.

V Grafu 4.10 je uveden vývoj rentability vlastního kapitálu za odvětví maloobchodu, kromě motorových vozidel a společnosti Baťa, a.s. od roku 2008 do 2011.

Graf 4.10 Srovnání společnosti Baťa, a.s. s maloobchodem v rámci ROE (v %)

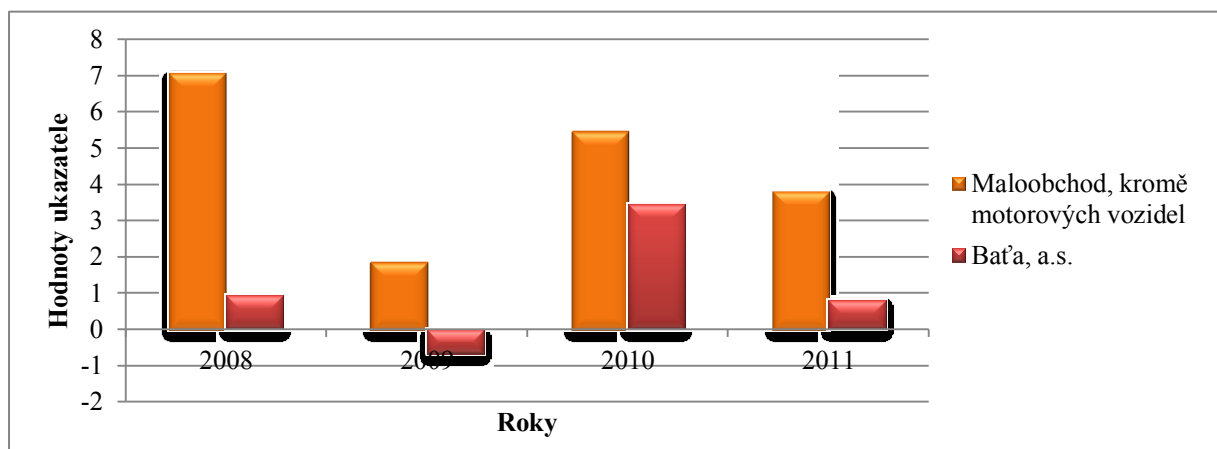

Zdroj: Vlastní zdroj

Z Grafu 4.10 je možno vyčíst, že společnost Baťa, a.s. byla oproti maloobchodu méně zisková. Největší rozdíl byl zaznamenán v roce 2008, kdy ROE odvětví byla 10,11 % a u Bati 0,16 %. Trend odvětví byl kolísavý tak jako u analyzované společnosti, což bylo způsobeno především výraznými změnami vlastního kapitálu. Nižší hodnoty rentability vlastního kapitálu mohou naznačovat, že do odvětví maloobchodu, kromě motorových vozidel byly zařazeny podniky, které disponovaly převážně cizím kapitálem, kdežto společnost Baťa vlastním kapitálem. Tvzení, že společnost vlastnila především vlastní kapitál, bylo potvrzeno již v kapitole 4.1.3 o vertikální analýze pasiv.

V Grafu 4.11 je uveden vývoj rentability aktiv za odvětví maloobchodu, kromě motorových vozidel a společnosti Baťa, a.s. od roku 2008 do 2011.

Graf 4.11 Srovnání společnosti Baťa, a.s. s maloobchodem v rámci ROA (v %)

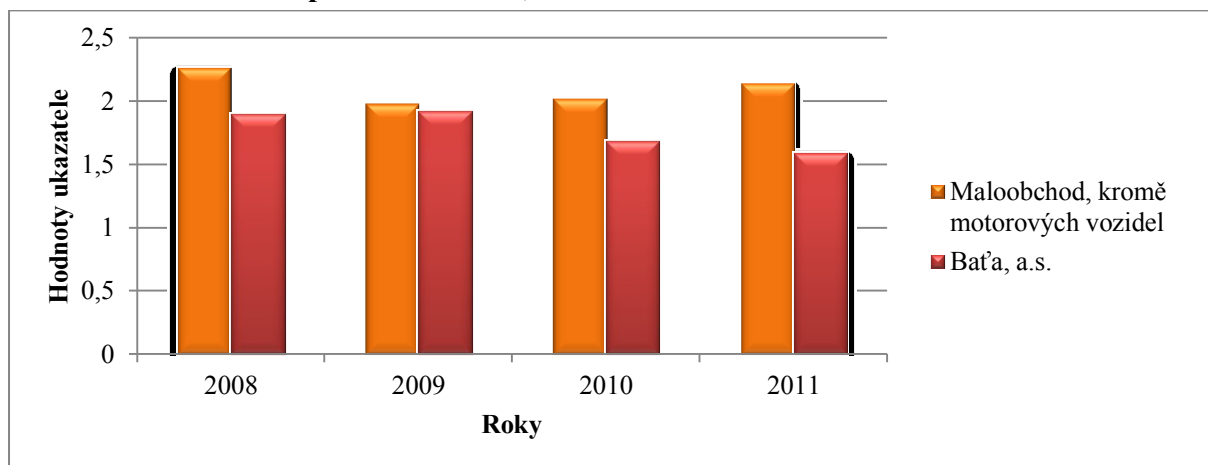

Zdroj: Vlastní zpracování

Srovnání v rámci rentability aktiv je obdobné, jelikož při poklesu ukazatele odvětví byl zjištěn také pokles ukazatele společnosti. Z informací o finanční analýze odvětví bylo zjištěno, že hodnota zisku před zdaněním a úroky v průběhu analyzovaných let kolísala. Nejvyšší hodnota byla zjištěna v roce 2008 a dále 2010. Výrazné zvýšení z roku 2009 na rok 2010 bylo v odvětví způsobeno nárůstem EBIT a také poklesem aktiv.

V Grafu 4.12 je uveden vývoj obrátu aktiv za odvětví maloobchodu, kromě motorových vozidel a společnosti Baťa, a.s. od roku 2008 do 2011.

Graf 4.12 Srovnání společnosti Baťa, a.s. s maloobchodem v rámci obrátu aktiv

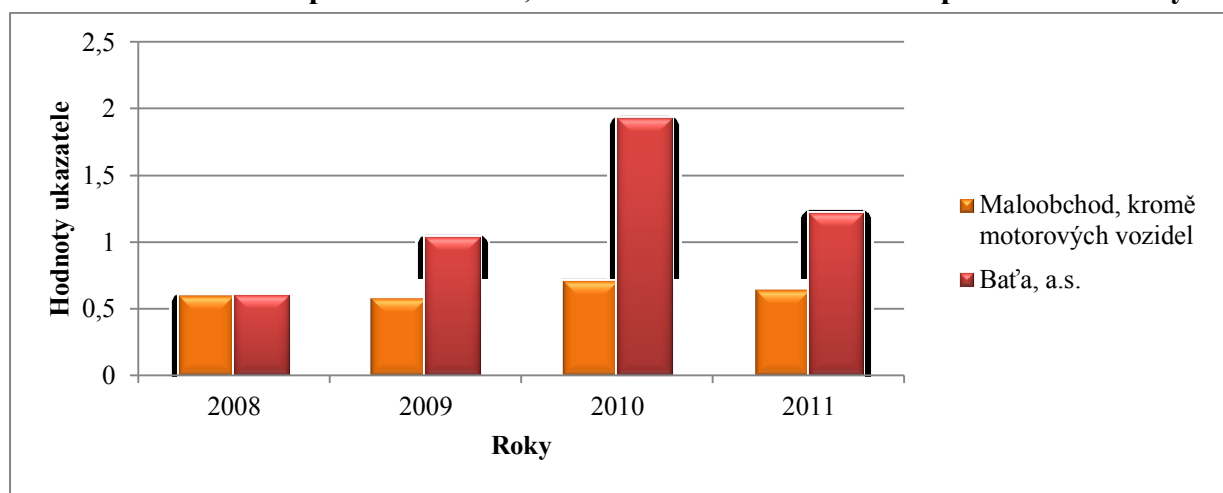
Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.12 lze vyčíst, že hodnoty obrátu aktiv odvětví a společnosti se vyvíjely opačným způsobem. Tedy ukazatel zjištěný u odvětví rostl, zatímco u společnosti Baťa, a.s. klesal. Pouze v roce 2009 bylo zaznamenáno, že hodnoty odvětví i společnosti byly na zhruba

stejně úrovni. Dle optimálních hodnot uvedených v kapitole 2.5.2 o obratu aktiv lze říci, že maloobchod i společnost vykazovaly vhodných hodnot, jelikož přesahovaly číslo 1. Avšak zároveň žádoucí je, aby ukazatel rostl, což bylo dodrženo pouze u odvětví.

V Grafu 4.11 je uveden vývoj pohotové likvidity za odvětví maloobchodu, kromě motorových vozidel a společnosti Baťa, a.s. od roku 2008 do 2011.

Graf 4.13 Srovnání společnosti Baťa, a.s. s maloobchodem v rámci pohotové likvidity

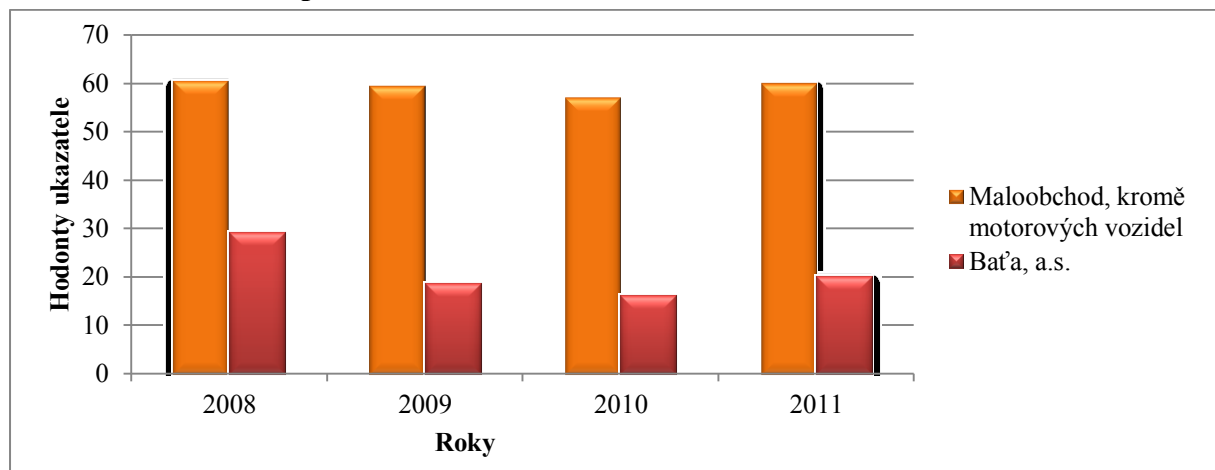

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.13 je možno vidět, že pozitivní vývoj pohotové likvidity u maloobchodu byl zjištěn v roce 2010. Optimálních hodnot nebylo u odvětví dosaženo v žádném roce. Hodnoty společnosti a odvětví maloobchodu dosahovaly stejné úrovně pouze v roce 2008. A rostoucí vývoj byl zjištěn v letech 2009 a 2010, zatímco u společnosti dále i v roce 2012. Zároveň by se měl ukazatel pohotové likvidity dle konzervativní strategie, jak bylo uvedeno v kapitole 2.5.2 o pohotové likviditě, pohybovat v intervalu od 1,00 do 1,50. Lze tedy říci, že hodnoty vykazované u odvětví byly v intervalu od 0,58 do 0,71 – tedy vysoce agresivní strategie.

V Grafu 4.11 je uveden vývoj celkové zadluženosti za odvětví maloobchodu, kromě motorových vozidel a společnosti Baťa, a.s. od roku 2008 do 2011.

Graf 4.14 Srovnání společnosti Baťa, a.s. s maloobchodem v rámci celkové zadluženosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel celkové zadluženosti maloobchodu vykazuje, že podíl cizího kapitálu v podnicích byl okolo 60 %, zatímco u společnosti Baťa, a.s. pouze okolo 20 %. Z těchto hodnot lze usoudit, že pro věřitele byla atraktivnější společnost Baťa, a.s. U ukazatele celkové zadluženosti je žádoucí, aby hodnoty klesaly. Tento stav byl zjištěn pouze v letech 2009 a 2010, avšak snížení bylo u odvětví pouze minimální. Nejvyšší hodnoty byly zaznamenány u odvětví v roce 2011 (60,08 %), zatímco u společnosti v roce 2008. Z grafu 4.14 lze opět potvrdit tvrzení, že společnost Baťa, a.s. byla opačné finanční struktury než odvětví, tedy disponovala především vlastním kapitálem.

4.4 Pyramidový rozklad

V této části bakalářské práce je proveden rozklad rentability vlastního kapitálu. Vývoj odchylek je proveden pro analyzované roky 2008 až 2012 a je využita funkcionální metoda pro rozklad multiplikativní vazby.

Pro rozklad rentability vlastního kapitálu je využita rentabilita tržeb vyjádřená pomocí čistého zisku, dále obrat aktiv a finanční páka jako dílčí ukazatele. Dále je rentabilita tržeb (EAT) rozložena na daňovou redukci, úrokovou redukci a rentabilitu tržeb (EBIT).

Pro analýzu rozkladu ROE za roky 2008 až 2012 jsou využita data z Přílohy 16. Pro doplnění úplnosti tabulky je nutno podotknout, že tržby jsou zjištěny součtem tržeb za prodej zboží, výkonů, tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, ostatních provozních výnosů a ostatních finančních výnosů. Dále celková aktiva se rovnají součtu krátkodobého a dlouhodobého majetku. Dále je nutno pro analýzu odchylek využít Přílohu 17, která obsahuje podrobné informace o hodnotách jednotlivých dílčích ukazatelů a jejich meziroční změny.

V Tab. 4.36 jsou vypsány absolutní změny ukazatele rentability vlastního kapitálu od roku 2008 do 2012.

Tab. 4.36 Absolutní změna ukazatele ROE 2008-2012 (v %)

	2008	2009	2010	2011	2012
ROE	0,156	-1,585	3,172	0,592	3,591
ROE (Δabs.)	-	-1,741	4,757	-2,580	2,999

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel rentability vlastního kapitálu se nejvýrazněji změnil v roce 2010, kdy jeho hodnota vzrostla oproti roku 2009 o 4,757 % na 3,172 %. Největší snížení hodnoty ROE bylo zaznamenáno v roce 2011, kdy poklesla o 2,580 %. Nejnižší hodnota ROE byla zjištěna v roce 2009, kdy byla v záporných číslech (-1,585 %) a nejvyšší hodnota v roce 2012 (3,591 %).

4.4.1 Funkcionální metoda pyramidového rozkladu ROE

V této části jsou analyzovány odchylky funkcionální metodou v případě multiplikativní vazby. Pro tuto analýzu je využita Příloha 17, ve které jsou zpracovány informace o rentabilitě tržeb, obratu aktiv, finanční páce, daňové a úrokové redukci a rentabilitě tržeb (EBIT) za jednotlivé roky a jejich změny. Ostatní data potřebná k analýze touto metodou jsou uvedena níže. Pro zjištění pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu pomocí funkcionální metody byl využit vztah (2.28).

V Tab. 4.37 jsou uvedeny vstupní údaje potřebné pro zpracování pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu pomocí funkcionální metody od roku 2009 do 2012.

Tab. 4.37 Vstupní údaje potřebné k funkcionální metodě 2008 – 2012

	2008 – 2009	2009 – 2010	2010 – 2011	2011 – 2012
1. úroveň rozkladu ROE				
$R_{EAT/T}$	-12,2285	-3,4200	-0,8103	5,6110
$R_{T/A}$	0,0296	-0,1407	-0,0619	-0,0797
$R_{A/VK}$	-0,1221	-0,0377	0,0496	-0,0036
R_{ROE}	-11,1495	-3,0012	-0,8133	5,0624
2. úroveň rozkladu ROE				
$R_{EAT/EBT}$	1,3556	-0,2514	-0,2550	0,3536
$R_{EBT/EBIT}$	6,0183	-0,4714	0,0191	0,0010
$R_{EBIT/T}$	-1,6792	-7,1163	-0,7502	3,8819
R_{ROS}	-12,2321	-3,4200	-0,8103	5,6110

Zdroj: Vlastní zpracování

K funkcionální metodě jsou potřeba vstupní údaje z Tab. 4.37 a také data uvedená výše v Tab. 4.36. Symboly R_{ai} odpovídají podílu změně dílčího ukazatele a hodnotě tohoto ukazatele v čase 0.

V Tab. 4.38 jsou uvedeny údaje pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu pomocí funkcionální metody mezi roky 2008 a 2009.

Tab. 4.38 Funkcionální metoda rozkladu ROE 2008 – 2009

1. úroveň rozkladu ROE					
	t_0	t_1	Δa	ΔX_a	Pořadí
Rentabilita tržeb (EAT)	0,056%	-0,629%	-0,685%	-1,819%	1.
Obrat aktiv	1,947	2,005	0,058	-0,022%	3.
Finanční páka	1,432	1,257	-0,175	0,100%	2.
ROE (Δ abs.)				-1,741%	
2. úroveň rozkladu ROE					
	t_0	t_1	Δa	ΔX_a	Pořadí
Daňová redukce	0,437	1,030	0,593	-0,0151%	3.
Úroková redukce	0,264	1,855	1,591	0,0268%	2.
Rentabilita tržeb (EBIT)	0,005	-0,003	-0,008	-0,6964%	1.
ROS (Δ abs.)				-0,685%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Absolutní změna ROE v roce 2009 poklesla o 1,741 %. Nejvýznamnější vliv na vývoj rentability vlastního kapitálu měla rentabilita tržeb, dále ukazatel finanční páky a nakonec obrat aktiv. Z čehož na změnu ROE působila kladně pouze finanční páka (0,100 %) a negativní působení bylo zjištěno u rentability tržeb (-1,819 %) a obratu aktiv (-0,022 %).

Pro detailnější zkoumání byl proveden rozklad rentability tržeb (EAT), kde bylo zjištěno, že největší vliv měla rentabilita tržeb vyjádřená pomocí zisku před úroky a zdaněním, dále úroková redukce a nejméně daňová redukce zisku. V tomto případě byla zjištěna jediná pozitivní odchylka u úrokové redukce (0,0268 %).

V Tab. 4.39 jsou uvedeny údaje pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu pomocí funkcionální metody mezi roky 2009 a 2010.

Tab. 4.39 Funkcionální metoda rozkladu ROE 2009 – 2010

1. úroveň rozkladu ROE					
	t_0	t_1	Δa	ΔX_a	Pořadí
Rentabilita tržeb (EAT)	-0,629%	1,522%	2,151%	4,947%	1.
Obrat aktiv	2,005	1,723	-0,282	-0,153%	2.
Finanční páka	1,257	1,210	-0,047	-0,037%	3.
ROE (Δ abs.)				4,757%	
2. úroveň rozkladu ROE					
	t_0	t_1	Δa	ΔX_a	Pořadí
Daňová redukce	1,030	0,771	-0,259	-0,265%	3.
Úroková redukce	1,855	0,981	-0,875	-0,619%	2.
Rentabilita tržeb (EBIT)	-0,003	0,020	0,023	3,035%	1.
ROS (Δ abs.)				2,151%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Opět největší vliv na vývoj ROE měla rentabilita tržeb (EAT), u které bylo jako u jediného dílčího ukazatele zaznamenáno pozitivní působení (4,947 %), tedy obrat aktiv i finanční páka působily na vývoj ROE negativně. Druhý největší vliv byl zjištěn u obratu aktiv (0,153 %) a nejméně působila finanční páka (0,037 %).

Po detailnějším zkoumání bylo zjištěno, že největší vliv na rentabilitu tržeb (EAT) měla rentabilita tržeb (EBIT) (3,035 %), nejméně a záporně působila daňová redukce (0,265 %). Z Tab. 4.39 je možno vyčíst, že jedinou pozitivní odchylkou byla rentabilita tržeb (EBIT).

V Tab. 4.40 jsou uvedeny údaje pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu pomocí funkcionální metody mezi roky 2010 a 2011.

Tab. 4.40 Funkcionální metoda rozkladu ROE 2010 – 2011

1. úroveň rozkladu ROE					
	t₀	t₁	Δa	ΔX_a	Pořadí
Rentabilita tržeb (EAT)	1,522%	0,289%	-1,233%	-2,552%	1.
Obrat aktiv	1,723	1,616	-0,107	-0,119%	2.
Finanční páka	1,210	1,270	0,060	0,091%	3.
ROE (Δabs.)				-2,580%	
2. úroveň rozkladu ROE					
	t₀	t₁	Δa	ΔX_a	Pořadí
Daňová redukce	0,771	0,575	-0,197	-0,244%	2.
Úroková redukce	0,981	0,999	0,019	0,016%	3.
Rentabilita tržeb (EBIT)	0,020	0,005	-0,015	-1,005%	1.
ROS (Δabs.)				-1,233%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Z údajů uvedených v Tab. 4.40 lze zjistit, že největší vliv na vývoj rentability vlastního kapitálu měla rentabilita tržeb (EAT). Negativní vlivy byly zjištěny u rentability tržeb (EAT) (2,552 %) a obratu aktiv (0,119 %). Nejmenší a jediné pozitivní působení bylo vyvoláno finanční pákou, a to přesně 0,091 %.

V rozkladu druhé úrovně bylo zjištěno minimální působení úrokové redukce (0,016 %) a negativní odchylky daňové redukce a rentability tržeb (EBIT). Přičemž nejvýznamnější vliv měla rentabilita tržeb (EBIT) (-1,005 %), dále daňová redukce (0,244 %).

V Tab. 4.41 jsou uvedeny údaje pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu pomocí funkcionální metody mezi roky 2011 a 2012.

Tab. 4.41 Funkcionální metoda rozkladu ROE 2011 – 2012

1. úroveň rozkladu ROE					
	t₀	t₁	Δa	ΔX_a	Pořadí
Rentabilita tržeb (EAT)	0,289%	1,909%	1,620%	3,186%	1.
Obrat aktiv	1,616	1,487	-0,129	-0,179%	2.
Finanční páka	1,270	1,265	-0,005	-0,008%	3.
ROE (Δabs.)				2,999%	
2. úroveň rozkladu ROE					
	t₀	t₁	Δa	ΔX_a	Pořadí
Daňová redukce	0,575	0,778	0,203	0,3004%	2.
Úroková redukce	0,999	0,9998	0,0008	0,0010%	3.
Rentabilita tržeb (EBIT)	0,005	0,025	0,02	1,3195%	1.
ROS (Δabs.)				1,620%	

Zdroj: Vlastní zpracování

V posledním roce, ve kterém byl analyzován rozklad ROE, bylo zaznamenáno zvýšení hodnoty vrcholového ukazatele o 2,999 %. I přesto, že se zkoumaný ukazatel zvýšil, tak pozitivní vývoj byl zjištěn pouze u rentability tržeb (EAT) a ostatní dílčí ukazatele působily negativně. Rentabilitu vlastního kapitálu nejvíce ovlivnila rentabilita tržeb (EAT) (3,186 %), dále obrat aktiv (-0,179 %) a nejmenší negativní působení bylo zaznamenáno u finanční páky (-0,008 %).

Po podrobnější analýze rentability tržeb (EAT) bylo zjištěno největší působení u rentability tržeb (EBIT). U daňové redukce byla zaznamenána pozitivní odchylka (0,3004 %) a jako v předcházejícím roce bylo zjištěno minimální působení úrokové redukce (0,001 %).

4.5 Zhodnocení zjištěných výsledků

V této kapitole jsou shrnuty nejstěžejnější dílčí závěry z příslušných kapitol. Pro zhodnocení majetkové struktury je důležité zdůraznit, že aktiva společnosti za roky 2008 až 2011 klesala. Pouze v roce 2012 byl zaznamenán nárůst jejich hodnoty o 34 211 tis. Kč, což bylo zapříčiněno zvýšením krátkodobého majetku, především krátkodobého finančního majetku. Největší výkyvy byly zpozorovány u krátkodobého finančního majetku. Největší podíl na celkových aktivech měl krátkodobý majetek, který se podílel okolo 60 %. Z krátkodobého majetku největší podíl měly zásoby a krátkodobý finanční majetek. Procentuální díl dlouhodobého majetku na celkových aktivech se pohyboval okolo 40 %, přičemž největší účast byla zjištěna v roce 2009 (43,22 %) a nejmenší v roce 2012 (35,10 %). Z dlouhodobého majetku se nejvíce podílel dlouhodobý hmotný majetek.

Při posuzování finanční struktury podniku byl zjištěn nejvyšší stav celkových pasiv v roce 2008 (1 514 645 tis. Kč) a nejnižší v roce 2011 (1 249 655 tis. Kč). Nárůst v posledním analyzovaném roce o 34 211 tis. Kč byl způsoben nárůstem vlastního i cizího kapitálu. Nejvýrazněji se za zkoumané roky měnil výsledek hospodaření běžného účetního období. Při zkoumání podílu jednotlivých složek kapitálu na celkových pasivech, bylo zjištěno, že největší účast měl vlastní kapitál okolo 80% a cizí kapitál pouze okolo 20 %. Největší podíl vlastního kapitálu byl zjištěn v roce 2010, přičemž nejvýrazněji se podílela složka základního kapitálu (63,19 %) a výsledku hospodaření minulých let (13,92 %). U vertikální analýzy cizího kapitálu byl zaznamenán největší podíl v roce 2008 (29,19 %), kdy největší vliv měly krátkodobé závazky (17,91 %) a poté bankovní úvěry a výpomoci (11,11 %).

Při zkoumání výkazu zisku a ztráty bylo nutné jej rozdělit na náklady a výnosy. Je důležité poznamenat, že za analyzované roky byla zjištěna v roce 2009 ztráta, kdy výnosy byly ve výši 2 612 149 tis. Kč a náklady 2 628 578 tis. Kč, ztráta tedy byla ve výši 16 429 tis. Kč. Nejvyšší hodnota výnosů byla zjištěna v roce 2008 (2 949 308 tis. Kč), kdy největší podíl měly tržby za prodej zboží a výkony. Bylo zjištěno, že největšími nákladovými položkami byly náklady vynaložené na prodané zboží a výkonová spotřeba. Dále je nutné poznamenat, že celkové výnosy se za analyzované roky snižovaly, přičemž největší pokles výnosů byl zjištěn v roce 2009. Rovněž u celkových nákladů bylo zaznamenáno snížení ve všech sledovaných letech a nejvýraznější změna byla zjištěna v roce 2010.

Z poměrové analýzy je nejdůležitější poukázat na ukazatele rentability vlastního kapitálu a aktiv. Ukazatele rentability se u této společnosti vyznačují přílišnými změnami, tato kolísavost byla způsobena výraznými změnami zisku před zdaněním a úroky a čistého zisku. U rentability aktiv je nutno poukázat na dva zkoumané roky, a to rok 2012 a 2009. V roce 2012 byla zjištěna nejvyšší hodnota ukazatele (3,65 %). Tento stav byl způsoben zvýšením zisku a mírným nárůstem aktiv, který byl způsoben přírůstkem krátkodobého majetku. Dále je nutno poukázat na rok 2009, kdy byla zjištěna záporná hodnota ROA (-0,66), která byla způsobena negativním výsledkem hospodaření a poklesem celkových aktiv. Také u rentability vlastního kapitálu je důležité se pozastavit u roku 2012, kdy byla zjištěna nejvyšší hodnota (3,59 %). Tato hodnota byla vyvolána zvýšením čistého zisku a také vlastního kapitálu. V roce 2009 byl stejný v tom, že byla zjištěna záporná hodnota ROE (-1,59 %). Tento negativní stav byl způsoben ztrátou a snížením vlastního kapitálu. U pyramidového rozkladu ROE bylo zjištěno, že jednoznačně největší vliv měla rentabilita tržeb (EAT) v každém analyzovaném roce. U druhého stupně rozkladu bylo zaznamenáno největší ovlivnění u rentability tržeb

(EBIT). U úrokové redukce bylo zjištěno působení v prvních dvou letech, poté bylo působení pouze minimální.

Ukazatele běžné likvidity vykazovaly stabilní, tedy žádoucí hodnoty a v průměru společnost uspokojovala své závazky 3,5 krát za rok. V roce 2010 byla zjištěna nejvyšší hodnota (4,21), což bylo způsobeno snížením krátkodobých závazků a krátkodobého majetku. Z hodnot pohotové likvidity je možno říci, že společnost nedisponovala přílišným množstvím zásob, jelikož vykazovala vyšších než optimálních hodnot.

Z pohledu zadluženosti byl zjištěn nejvhodnější vývoj v letech 2009 až 2010, avšak nejlepší situace v roce 2010. Nejméně příznivý stav byl zaznamenán v roce 2008, kdy byla zjištěna nejvyšší hodnota cizího kapitálu. Pro lepší přehled byla celková zadluženost rozdělena na dlouhodobou a krátkodobou zadluženost. Dlouhodobá zadluženost se pohybovala okolo 1 %. Hodnota dlouhodobého kapitálu v průběhu let kolísala, což bylo způsobeno kolísáním rezerv, jelikož dlouhodobé bankovní úvěry byly v roce 2009 splaceny. Jak již bylo řečeno, společnost disponovala vyššími hodnotami krátkodobého cizího kapitálu, proto byly hodnoty krátkodobé zadluženosti vyšší než dlouhodobé. Společnost v roce 2010 plně splatila také své krátkodobé bankovní úvěry a v dalších letech si již nevypůjčila, proto byl ukazatel ovlivňován pouze krátkodobými závazky. Zisk společnosti byl nejvíce zatížen placením úroků v prvních dvou letech. Další roky se úroky výrazně snížily a z toho také vyplývá, že úrokové krytí vykazovalo obrovských hodnot právě v posledních zkoumaných letech.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit finanční výkonnost společnosti Baťa, a.s. pomocí aplikace vybraných metod finanční analýzy a prostřednictvím pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu. Analýza finanční situace byla provedena v letech 2008 až 2012, kdy potřebné údaje byly čerpány z účetních výkazů společnosti Baťa, a.s., konkrétně byla využita rozvaha a výkaz zisku a ztráty za uvedené roky.

V teoretické části bakalářské práce byla rozebrána podstata finanční analýzy. Bylo zjištěno, že analýza finanční situace společnosti je základní dovedností manažerů. Pomocí správně provedeného výzkumu by se měly dokázat určit slabé i silné stránky a problémová místa a zároveň navrhnout opatření pro zlepšení této zhoršující situace tak, aby nedošlo k zániku podniku. Dále byly rozepsány jednotlivé kroky a informační zdroje finanční analýzy a jaké zájmy mají jednotliví uživatelé na jejích výsledcích. Především byly rozebrány metody této analýzy, mezi které patří analýza poměrovými ukazateli, horizontální a vertikální analýza, pyramidový rozklad a analýza odchylek. V části poměrových ukazatelů byly popsány ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. V kapitole o analýze odchylek bylo poukázáno na výhody jednotlivých metod kvantifikace a dále byly rozpracovány vztahy pro metodu funkcionální, která byla dále využita v praktické části.

V praktické části byly jednotlivé metody aplikovány na společnost Baťa, a.s. Horizontální a vertikální analýza byla provedena pro rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Dále byla rozvaha členěna na aktiva a pasiva, výkaz zisku a ztráty byl rozdělen na jednotlivé náklady a výnosy. V části analýzy poměrovými ukazateli byly využity pro zhodnocení finanční situace ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Následně byl proveden pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu. ROE byla analyzována ve dvou úrovních. V první úrovni byla rentabilita vlastního kapitálu členěna na rentabilitu tržeb (EAT), finanční páku a obrat aktiv. Ve druhé úrovni byla rozdělena rentabilita tržeb (EAT) na daňovou a úrokovou redukci a rentabilitu tržeb (EBIT). Pro zanalyzování vlivu byla využita funkcionální metoda v případě multiplikativní vazby. Jako poslední téma praktické části, bylo sepsáno souhrnné zhodnocení finanční situace společnosti Baťa, a.s. za analyzované roky 2008 až 2012. V tomto posouzení byly uvedeny dílčí závěry změn majtkové a finanční struktury, výnosů a nákladů, dále byly shrnuty ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

Společnost Baťa, a.s. dosahovala nejnepříznivějších výsledků v roce 2009, které byly způsobeny ztrátou, což je možno přičítat světové finanční krizi. V roce 2011 byl zjištěn pokles čistého zisku, což bylo zapříčiněno poklesem tržeb, především snížením tržeb

z prodeje zboží. Hodnota těchto tržeb poklesla od roku 2008 do 2012 o 994 364 tis. Kč, proto by společnost měla věnovat největší pozornost především prodeji zboží. Vhodné by bylo zaměřit se na marketingovou komunikaci se zákazníky, tedy podporu prodeje. Dále by bylo možné zavést nové druhy výrobků, což by však znamenalo zvyšování nákladů na rozvoj nových technologií, zaškolení personálu či případný nákup nového výrobního zařízení. Prostřednictvím zvyšování tržeb by rostly také hodnoty ukazatelů rentability, což je žádoucí.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

- [1] BARLEY, Richard A., Stewart C. MYERS, F. ALLEN. *Teorie a praxe firemních financí*. 2. akt. vydání. Brno: BizBooks, 2014. 1 096 s. ISBN 978-80-265-0028-5.
- [2] DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. Analýza, investování, oceňování, riziko a flexibilita. 3. rozší. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [3] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [4] HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: Aspi, a.s., 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [5] KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 745 s. ISBN 978-80-7400-194-9.
- [6] MAREK, Petr a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 624 s. ISBN 80-86119-37-8

Elektronické zdroje

- [1] Baťa.cz (online). 2013 (cit. 2013-02-11). Dostupné z: <http://www.bata.cz/>
- [2] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, *MPO: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2008* [online]. MPO [10.2.2014]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument66391.html>
- [3] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, *MPO: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009* [online]. MPO [10.2.2014]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument76325.html>
- [4] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, *MPO: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2010* [online]. MPO [10.2.2014]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument89407.html>
- [5] MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, *MPO: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2011* [online]. MPO [10.2.2014]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument105732.html>

- [6] OBCHODNÍ REJSTŘÍK, *OR: Výroční zprávy společnosti Baťa, a.s. za rok 2008* [online]. OR [5.1.2014]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a285154&dokumentId=B+872%2fSL51%40KSBR&klic=4smxyp>
- [7] OBCHODNÍ REJSTŘÍK, *OR: Výroční zprávy společnosti Baťa, a.s. za rok 2009* [online]. OR [5.1.2014]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a285154&dokumentId=B+872%2fSL59%40KSBR&klic=4smxyp>
- [8] OBCHODNÍ REJSTŘÍK, *OR: Výroční zprávy společnosti Baťa, a.s. za rok 2010* [online]. OR [5.1.2014]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a285154&dokumentId=B+872%2fSL60%40KSBR&klic=4smxyp>
- [9] OBCHODNÍ REJSTŘÍK, *OR: Výroční zprávy společnosti Baťa, a.s. za rok 2011* [online]. OR [5.1.2014]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a285154&dokumentId=B+872%2fSL63%40KSBR&klic=4smxyp>
- [10] OBCHODNÍ REJSTŘÍK, *OR: Výroční zprávy společnosti Baťa, a.s. za rok 2012* [online]. OR [5.1.2014]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a285154&dokumentId=B+872%2fSL65%40KSBR&klic=4smxyp>

Seznam zkratk

A	aktiva
BL	běžná likvidita
CZNACE	klasifikace ekonomické činnosti
ČPK	čistý pracovní kapitál
CK	cizí kapitál
CN	celkové náklady
DD	dlouhodobé dluhy
DOP	doba obratu pohledávek
DOZ	doba obratu zásob
DOZAV	doba obratu závazků
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před úroky a zdaněním
EBT	zisk před zdaněním
HL	hotovostní likvidita
HV	výsledek hospodaření
KM	krátkodobý majetek
KVK	kvóta vlastního kapitálu
KZ	krátkodobé závazky
NÚ	nákladové úroky
OA	obrat aktiv
ODM	obrat dlouhodobého majetku
OZ	obrat zásob
PL	pohotová likvidita
PP	peněžní prostředky
ROA	rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů

ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS (EAT)	rentabilita tržeb vyjádřená pomocí čistého zisku
ROS (EBIT)	rentabilita tržeb vyjádřená pomocí zisku před úroky a zdaněním
T	tržby
ÚK	úrokové krytí
ÚZ	úrokové zatížení
VR	věřitelské riziko
Z	zásoby
ZAV	závazky

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9.5.2014

..... Lucie Machalova'

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1 Rozvaha – AKTIVA 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 2 Rozvaha – PASIVA 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 4 Horizontální analýza dlouhodobého majetku 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 5 Horizontální analýza krátkodobého majetku 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 6 Horizontální analýza vlastního kapitálu 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 7 Horizontální analýza cizího kapitálu 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 8 Horizontální analýza výnosů 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 9 Horizontální analýza nákladů 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 10 Vertikální analýza dlouhodobého majetku 2008-2012 (v %)

Příloha 11 Vertikální analýza krátkodobého majetku 2008-2012 (v %)

Příloha 12 Vertikální analýza vlastních zdrojů 2008-2012 (v %)

Příloha 13 Vertikální analýza cizího kapitálu 2008-2012 (v %)

Příloha 14 Vertikální analýza výnosů 2008-2012 (v %)

Příloha 15 Vertikální analýza nákladů 2008-2012 (v %)

Příloha 16 Vstupní údaje pro výpočty rozkladu ROE 2008-2012 (v tis. Kč)

Příloha 17 Vstupní údaje pro analýzu odchylek ROE 2008-2012

Příloha 18 Metoda postupných změn rozkladu ROE 2009-2012